

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VI. Balandžio-April 1 d., 1919 m. No. 2 (59)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under Act of March 3, 1879.

Published and distributed under permit (No. 528) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burlinson, Postmaster General.

"VYTIS" (The Knight)
Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
6 Months	1.00
In Foreign Countries Yearly.....	2.50

Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

"VYTIS"
Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis
Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$2.00
Pusmečiui	1.00
Pavienis Numeris10
Į Užrubežį Metams	2.50

"VYTIS"
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Artyn prie "Vyčio" Spaustuvės.

Šiame "Vyčio" numeryje telpa dalis spaustuvės įsteigimui aukų. Tai tū. tes, ką buvo surinktos tam tikru laiku. Daug kuopų ligšiol daug daugiau surinko ir ir aukas pasiuntė Centru, arba dar savo išduose laiko.

Sekančiuose organo numeriuose sistematiškai pagarsinsime visų aukotojų vardus ir jų aukas. Iš visoko matosi, kad mes rimtu žingsniu pradėjome eiti prie savo spaustuvės. Prie jos mums reikia eiti ir tai kogrūčiausia. Visi mūsų organizacijos reikalai, jos idėjos, jos visas pulsas turi subėgti ir išeiti iš vieno punkto. Tai iš visos organizacijos atspindžio, iš jos organo. Organo ligšiol tinkamai išleisti negalėjome: tai suvėluojama, tai netobula.

Vyčių organizacija didelė, jos reikalai platūs, veikimas ir judėjimas galin-

gas. Kol neturime laiku išleidžiamo organo, tol mums visi gali daug nemalonumų padaryti. Redakcija ir pati nežino, kada gaus gatavą laikraštį. Iš tos priežasties ji nepadeda daug organizacijos reikalų: pranešimų, įvykių, kurie praėjus apribotam laikui neturi svarbos. Tokiame stovyje negalima užbėgti kelio visokiems gaivalams, darantiems neteisingus pramanymus ir užmetimus Vyčiams ir žemintiems jų vardą.

Kad priešus graičiau spaustuvės, reikia visiems sparčiai padirbėti. Visos kuopos, kurios dar to nepadarė, turi išrinkti tam tikrą specialiai spaustuvės reikalui dirbtį komisiją. Ta komisija renka aukas iš narių ir šiaip Vyčių veikimui pritariančių gerų tėvynainių lietuvių katalikų. Tokius žmonės galima prieti jų namuose, susirinkimuose, vakaruose ir t.

p. Jau patirta, kad kai-kur tokios komisijos puikiai pasidarbavo šitam organizacijos reikalui.

Antrą dalyką visos kuopos, o ypač jų komisijos, turi atminti, kad aukas reikia rinkti greitai ir greitai siųsti Centru. Centras, kaip tik apčiuops, kad iš žodžių galima pereiti prie darbo, tuojaus jo imsis. Ligšiol jau štai kas padaryta. Nužiūrėta Pittsburgh'e spaustuvei vieta prie 1313 Carson St. Visi Pittsburgh'o apielinkių atstovai išreiškė nuomonę, kad ta vieta patogi visais žvilgsniais. Kambarį intaisymui spaustuvės Vyčių organizacijai randuos gerb. Vytis J. Petraitis. Jis yra Pittsburgh'o komisijos spaustuvės reikalų narys. Jis giliai užjaučia katalikiškai-tautiniam jaunimo pudėjimui, supranta visas kliūtis organizacijos plėtimosi ir kilimo, užtad darbuojasi jos labai ir žada duoti kambarius labai prieinamomis rando sąlygomis. Daug šalip to pittsburgiečių komisijoje darbuojasi jos pirmin. gerb. kun. J. Vaišnoras. Ir esame tikri, kad jų tvirtai žadėti Vyčių spaustuvei 2,000 dolerių tikrai bus sudaryti. Nuo to pažado greito sudarymo prigūlės ir greitas spaustuvės įsteigimas.

Iš antros pusės "Vyčio" redakcija organizuoja spaustuvei darbininkus. Jai jau pasisėkė surasti pačius svarbiausius žmonės labai tinkamus jų vietose. Managerium pakviesta ir sutiko buti Tamas Shamis, buvęs "The Lithuanian Booster" redaktorius, dabar dar esąs Francijoje kareiviu, iš kur tuojau sugrįšiąs. Tai išmanymo ir biznio žmogus. Lietuvis ir amerikonas patrijotas, mokąs atkreipti anglų viešą opinią, mokąs prieiti biznio gislių. Managerius—tai spaustuvės tvirčiausias šulas. Jei jis tvirtas, tai tvirta ir ji. "Vyčio" spaustuvė, gavusi Tamą Shamį, bus tvirta ir pasekminga.

Vyčiai, šen darban! Musų organizacija jau daug neša šilimos, gyvybės ir energijos tautos darbuose, bet ji daugiau neš, kai savo organizmą pilnai subudavos, kai visus ratukus finkamai sustatys ir užsuks. Kol-kas tame organizme daug trukumų, daug sprendžinų ir ratukų sukasi betvarkiai, daug ten užsikliudo, sprangsi, stena, žviegia, dejuoja. Čia ne apie ką kita kalbama, kaip apie tikrą dabartinę organizacijos padėjimą. Daug sumanymų iškelta eikštėn, daug darbų užsibrėžta, bet visa tai suskursta, sudyla, negaunant iš Centro paramos ir paskatinimo.

Nujaučiama, kaip įsitempė organo laukėjų u-pas. Kai-kurie ir subarti pasiskubino. Na, ką padarysi, juk už tai bartysi ir tie, ką dabar žino padėjimą, jeigu jo nežinotų.

Patriušėkime. Ateis laikas, kada sulaukė kiekvieno mėnesio 1-mos ir 15-tos turėsime "Vyti" ant rankų ir kiek kitokį: vienodos popieros, vienodo didžio, gražaus apdirbimo ir turinio. Eis tada ir kiti mūsų reikalai kitaip.

Patriušėkime ir bus.

MATAS ZUJUS.

FELJETONĖLIS.

Kada keliavote namo, dažnai pamatydavote kelioliką kryžių, o ant jų parašus jums nesuprantamus ir jau apsenusius, lytaus nutrintus...

Ar žinote, kas tenai užkasti?

Brangiausios žmonijos jėgos—jaunimas, norįs gyventi ir veikti...

Kada parkeliavę namo sėdote už bendrojo stalo, tai pamatėte, kad nevisi esate..

Tai pasigedote bernelio, kaip berželio—žaliuko ir dusaujate laukdami pargrįžtant!..

Gal—veltui!

Nes visokios bangos, visokios vėlnys buvo sukilusios prieš jaunimo krutinę!..

Po plačius Lietuvos laukus nebegirdėti dainos sutartinės, nes nėra kam dainuoti, nebėra kam ir pritarti...

Dabar, išėjus tylųjį rudens vakarą, neišgirsi dainos, kuri gaivina nuvargusią sielą, tik išgirsi šunų staugimą ir pelėdų kniaukimą!..

Vis tai jaučiant, skausta grįžusiųjų tremtinių širdis!..

Kada, kada sugrįš praeities šešėlių laikas??

A. Vaičiunas.

(Iš "Tėvynės Sargas").

Ar Jusų kolonijos kuopa rengiasi prie Vyčių Dienos-balandžio 24-je? Kiek Jusų kuopa toje Dienoje padarys sau ir organizacijai gero?

Daugiausia vertėtų pasidaruoti "Vyčio" spaustuvės įsteigimui.

*

Vyčių dienoje padarykime didelį darbą—sudėkime pamatus nuosavai spaustuvei.

*

Vyčių Diena skaitysis pavykusia, jei per ją nužiesime visas plytas spaustuvės įrengimui.

TAUTIEČIAI!

Lietuvos sprendžiamoji valanda atėjo. Kam brangūs tautų laisvės idealai, Lietuvos žmonių teisė taip valdytis kaip jiems sažinė ir protas liepia, šiandien veikia. Lietuvos žmonės krauju savo laisvę ir žemę gina nuo pasikėsusio juos pavergti priešo. Aplinkybės esant, mes negalime Lietuvos žmonėms pašvesti savo kraujo, kurį noriai pralietume kovoje už demokratybę ir tautos laisvę. Mes turime padaryti, kas yra mūsų galėje. Mes privalome užregistruoti savo pritarimą ir paramą už laisvę bekovojančiai Lietuvai, pasakyti pasaulio laisviems žmonėms, kad mes nenurimsime ir nebusime patenkinti jokių tautų sutvarkymu, jei jis nesuteiks Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės.

Tarybų Pildomasis Komitetas, kovo 18 dienos susirinkime nutarė skirti vieną dieną, kurioj visi Amerikos lietuviai ir visi Lietuvos prieteliai užregistruotų savo balsą ir pasirašytų po peticija Taikos Kongresan.

BALANDŽIO 12 D., 1919 M. yra diena, kurioj visi Lietuvos laisvės prieteliai turės parašus po peticija padėti. Parašų rinkimo darbą galima nutęsti iki 13 BALANDŽIO D., nedėlion. Balandžio 14 d. peticijos turi būti siunčiamos Washingtonan Ekzekutyviam Komitetui, šiuo adresu:

Lithuanian National Council,
703 Fifteenth St., N. W.,
Washington, D. C.

TURIME SURINKTI 1,000,000
PARAŠŲ.

Rašykimės visi, kam Lietuvos laisvė brangi—vyrai, moterys, raginkime rašytis ir kitos tautybės žmonės, kurie Lietuvai nepriklausomybės velija. Milijoninį piliečių balsą išgirs pasaulio žmonės. Jie žinės, jie turi žinoti, kad demokratybės principų pritaikymo reikalauja Amerikos laisvų žmonių milijonas. Mes išgarsinsime savo žygį Amerikos ir Europos spaudoje. Mes

šį ksime ta kon visus pasaulio žmones už demokratybę ir Lietuvos laisvę. Jie padės, jie savo balsu parems iškovoti Lietuvai tą laisvę, del kurios Lietuvos vyrai ir gyvastis, ir kraują atnašauja.

LAIKO NEDAUG!

Ruoškimės prie parašų rinkimo dienos. Kalbėkime apie ją su draugais darbininkais dirbtuvėse. draugijų susirinkimuose, namie, su savo pažįstamais, prakalbose. Teskelbia, tegarsina SUBATOS, BALANDŽIO DVYLIK-TĄ DIENĄ laikraščiai, iš pamokslinčių, nuo estradų. Kalbėkime apie ją, kur tik žmonių burys susirenka.

Kur tik laisvės prietelių randasi, tenuskiria vietas—susirinkimų vietas, sales, ofisus, krautuves—kur žmonės galėtų už Lietuvos nepriklausomybę užregistruoti. Garsinkite tokias vietas.

Kiekvienoj kolonijoj tesusidaro komisijos, kurios vietas nužiurėtų, parašų rinkimą globotų ir prižiurėtų.

Mes kiekvienai lietuvių kolonijai pristatysime peticijos blankų. Te nei vienas neatsisako nuo darbo. Ką mums reiškia nuovargis, kuomet už Lietuvos laisvę ir gyvastį paaukoti yra saldu.

Laiko nedaug. Parodykime pasauliui, kad mes esame organizuoti, susiklausome ir žygius greitai atlikti mokame. Jis mokės tai invertinti.

TAD DARBAN!

Lai gyvuoja nepriklausoma ir laisva Lietuva!

Tarybų Pildomasis Komitetas:

Kun. J. Žilius,
M. Vinikaitis,
J. G. Milius,
J. O. Širvydas,
Dr. J. Jonikis,
J. B. Kaupas,
Kun. F. Kemėšis,
V. F. Jankauskas,
Dr. J. Bielskis,
P. S. Vilmontas,
V. K. Račkauskas,
K. Česnulis,
J. S. Vasiliauskas,
M. Bush.

JONAS M. NAVICKAS,

L. Vyčių Literatinės Komisijos narys, Washington'o Katalikų Universitatės studentas, "Ryto" redaktorius, uolus jaunimo ir visuomenės veikėjas.

Milijonas dolerių—Lietuvių išėivių duoklė Lietuvai.

Iš Lietuvos kas-kartas ateina baisėnių žinių. Šalip karės padarytų vargų, šalip bolševikų gaujos ugnia ir durtuvais nešamų naikinimų, ten, mūsų Tėvynėje, ir negailestingas badas daro savo darbus. Baisių nelaimių apstoti visomis pusėmis Lietuvos žmonės dairosi ir laukia pagalbos.

Kas ir iš kur pirmiausia pribus jiems pagalbon?

Bėga dienos už dienu, o mes toli gražu nuo tų darbų, kuriuos laikas padaryti. Mylinčių Lietuvą lupos seniai jau ištarė, kad reikia ir kad išėivija gali surinkti Tėvynės reikalams milijoną dolerių. Tai reiktų kiekvienam lietuvii

aukoti po dolerį suvirš, kad tą sumą sudarius. O tas milijonas būtų didele pagelba mūsų Tėvynei.

Jau penktas mėnuo susirinkusi Paryžiuje Taikos konferencija svarsto ir iša tautų reikalus ir likimą. Bus diena, kada ant svarstymo svarstyklių paklius Lietuvos klausimas. Bus nusprėstas likimas mūsų tėvynės rubežių ir milijonų Lietuvos žmonių.

Atminkime, koks mūsų padėjimas. Ant tako link mūsų liuosybės ir atgavimmo mums prigulimų teisių stovi galvė priešų, darančių kliūtis. Visi tie priešai varo agitaciją, kad tas mūsų teisės užslėpti. Jie net pasirizę kardų ir durtuvais suremti mūsų šonus, kad mes neištartume savo žodžio. O atminkime ir tą, kad vargu kas mus panorės apginti, nors matys mus skriaud-

žiamus, jei patys neapsiginsime.

Mūsų luosybės priešai turi visus reikalingus įrankius atsiekti savo tikslo. Jie turi ginklus ir pakankamai aukso. Pas mus kol-kas nei vieno nei kito dar nėra.

Lietuva šiandien sunkiai kovoja. Iš vienos pusės jai reikia ginti rubežius nuo užplūstančių svetimų priešų, be pasigailėjimo minančių ir naikinančių jos turtą, iš kitos pusės jai rupi užsitikrinimas šviesesnės ateities.

Broliai! Turėkime pasigailėjimo ir sąžinės.

Vaduokime Lietuvą iš vergijos pančių!

Ginkime ją nuo bolševikų gaujos!

Ginkime nuo bado, nes ji alkana!

Sudėkime jai per Tautos Fondą vieno milijono dolerių duoklę. Tą išseivija lengvai gali padaryti ir tas jos pareiga.

X.

J. V. Kovo auka.

WATERBURY, CONN.

Gerbiamoji "Vyčio Redakcija:—

Prisiunčiu Jums—tai yra "Vyčio" naudai dovaną trijų rušių teatro knygelių po 100 ekz. ir už jas atlyginimo nereikalauju. Tik už tad meldžiu, kiek jūsų malonė, pagarsinti mano knygeles.

Tikiuosi, ant to sutikssite.

Su gilia pagarba,

Jūsų

J. V. KOVAS,

21 Congress Ave

Waterbury, Conn.

Redakcijos prierasas. J. V. Kovo dovaną gavome. Atsiuntė 300 egzempliorių tokiu knygelių:

1. *Daina be galo*. Komedijs vieno atidengimo, kaina 20c.

Ši komedijs daugelyje vietų buvo statyta ir statoma. Ji iššaukia publikos pasigėrėjimą. Komedijs yra penki veikianti asmenys.

2. *Danguš brangus*. Komedijs 2ju atidengimų, kaina 20c.

Šioje komedijs yra šeši veikianti asmenys.

3. *Scenos įvairumai*. Kaina 40 centų.

Šioje knygelėje yra 8 scenos dalykėliai: 1) Trys žvilgsniai (8 veikianti asmenys), 2) Maldos paguoda (2 veikianti asmenys), 3) Jie tik to ir laukė (5-ki veikianti asmenys), 4) Nesitikėtas gabumas (2 v. asm.), 5) Dabar su prantu (2 v. asm.), 6) Dabar busiva protingi (2 v. asm.), 7) Teisybė tur viršų (2 v. asm.), 8) Vaikelio geismas (3 v. asm.).

Žmonės, norintieji čia paminėtus veikalus gauti, galės pas mus pasipirkti. Pelnas bus "Vyčio" naudai.

Už taip gražią auką gerb. J. V. Kovui tariame nuoširdžiai ačiū! Organizacija būtų tvirta ir pasiturinti turėdama daugiau tokių narių.

Duok, Dieve, jam sveikatos toliau naudingą darbą triūsti.

PRASITARĖ.

Pavalgęs pietus, dėdė išsitiesė ant sėdynės. Tai pamačiusi mažytė Magdutė sušuko:

—Vat, dabar tai jau turtingi busime.

—Kodel?

—Mamytė sakė, kuomet dėdėlė kojas išties, apvaldysime turtą.

PATIRSIĄS.

Gydytojas: Ar tamsta kartais nemiegi atvira burna?

Ligonis: Nežinau, ponuli, bet šianakt mėginsiu pažiūrėti.

Istorija moko mus, kad visuomeninė tvarka tik tuomet gali būti, kuomet kiekvienas pilietis mokės susivaldyti ir rimtai žiūrėti į savo atsakomybės dalelę

Nėra pasaulyje didesnio pasitenkinimo bei laimės, kaip padaryti kam-nors gera, sumažinti vargus, užgydyti kentėjimus, padaryti kam-nors malonumą.

PLAUKĖJAI VERPETUOSE.

Pranešimas apie Lietuvos ateitininkų veikimą

Rusijoje ištrėmimo metu, — skaitytas Friburgo lietuvių studentų draugijos "Lituanios" susirinkime
10 dieną kovo, 1918 m.

(Tąsa).

Antras svarbus ateitininkų gyvenimo Rusijoje įvykis—tai pirmoji **laisva** konferencija-seimas Voronežy, trukusi 11 dienų—nuo 2 iki 13 birželio 1917 m.1). Konferencija buvo ketinama surengti kuoiškilingiausiai. Sukviesta visa eilė prelegentų su paskaitomis— tarp jų du žymiu rusų krikščionių veikėju: studentas Solovjovas, garsaus rusų filozofu giminietis ir "Krikščionių Mintis" redaktorius. Tik ir čia nepramatytos kliutys pakenkė iškilmei. Be to, kaip tik konferencijai paskirtu laiku susivažiavo Petrapilyj Rusijos Lietuvių Seimas. Del to daugelis ateitininkų į savo konferenciją negalėjo nuvykti.

Konferencijos posėdžiai pradėta 2 birželio dieną.

Tečiau nei pradžios, nei pirmosios jos dalies, kuomet buvo duotos visų kuopų atskaitos, aš nemačiau. Del to ir mano apžvalga nebus pilna.

Pasibaigus Petrapilyj lietuvių seimui, su keliais draugais išsiskubinome Voronežin jau pirm kelių dienų prasidėjusiu konferencijon. Buvo begalo įdomu pamatyti visą burį tų nepažįstamų, niekad nē nematytų, o tečiau artimų jaunuolių—draugų, su kuriais buvo sumegsta toks stiprus idėjos ryšys.

Atvažiavom, įėjom į stotį,—ir va tuoj prieš akis, aukštai ant sienos, didelis baltas plakatas su lietuvišku parašu: "Draugų, atvažiavusių į ateitininkų konferenciją, prašome stotyj keiptis į drauges—gus, su lietuviškais ženkleliais". Tikrai malonu. Tas aiškus lietuviškas parašas taip nuoširdžiai tave sveikina, kad nepastebi nei tų svetimų barzdotų žmonių,

nei alkunėmis besistumdanciu kareivių. Jautiesi visri savųjų tarpe. Prie namo durų, kur estį konferencijos posėdžiai taip-pat lietuviškas parašas. Laisvė, laisvė! Ne taip kaip anuomet Vilniuje. Pro užpakalines duris, po vieną, apsižvalgydami, rinkosi Kristaus obalsių talkininkai ir užleistais langais, tylomis svarstė savo uždavinius, ieškojo kelių. Ak ir tada buvo gražu ir tada paslaptinumo sujaudinta smarkiai plakė širdis.

Kai įėjom į konferencijos salę, posėdis jau buvo pradėtas. Salė didoka, eilėmis jaunimo nusėsta. Anam gale ilgas stalas. Viduryj prezidijumas, iš dešinės sekretoriai, iš šalių katedros kalbėtojams. Augštai ant sienos tautos vėliava, pro adarus langus vėjelio plevėsuojama. Šen ten vainikai, žolynai.

Svarstoma "Žvilgsnys į karą." Pasirodo, kad tas klausimas jau seniau buvo bandoma rišti, tik bendros nuomonės tada nerasta. Karšti idealistai, atmindami, kad karas apskritai yra priešingas Kristaus mokslo dvasiai, smerkė net ir gynimosi karus. Galų gale priimtoj rezoliucijoj kalbama tik apie karą aplamai. Ir čia vėl išreikšta mintis, kurią jau anksčiau bendrame studentų susivažiavime Maskvoj buvo pesakęs ateitininkų delegatas: karai—Kristaus mokslo nepildymo vaisius. Karai išnyks, kai žmonijos gyvenimas bus tvarkoma krikščionystės dėsniais. Daug įvairių obalsių leidžiama pasaulėn, tik pamirštama vienas svarbiausias Kristaus iškeltas Meilės obalsis. Ir dar išreikšta nusistebėjimo, delko viso pasaulio katalikai taip maža veikia, kad baigti karą. Čia buvo daug kalbų ir ginčų. Oponentai priminė popiežiaus taikos pastangos, kaž-koku vyskupų, kaž-kokių organizacijų darbus, tečiau rezoliucija nušalsuota. Buvo taip-pat išnešta rezoliucijų del revoliucijos, del Lietuvos neprigulmybės ir šiems panašiu klausimų, kuriuos rodos nederėtų jaunimui rišti. Ir dažnai paskui tekdavo girdėti pašiepimų: nu ką? sutvarkėt pasaulį? išnaiki

1) Ši konferencija yra antroji iš trėmimo metu. Pirmoji įvyko 1916 m. vasarą. Per ją buvo nutarta, kaip jau esu minėjęs, leisti "Ateities Spindulius". Smulkesnių žinių neturiu. Tuomet viskas buvo daroma slapta. J. Ž.

not karus? išreikalavot Lietuvai neprigulmybės?... Tik veltui pašaipa. Pasaulio reformuoti niekas nė neketino. Bet kodėl neiškelti, kas jaunimo sielose gludi? Kam bijoti tamsybėse laikytų minčių saulės šviesoje pažūrėti! Kritikuokit, taisykit. Kas bus taisytina, bus taisoma, o kas pasirodys teisinga, bus atspirtis toliau darbui varyti. Priimtųjų rezoliucijų niekas dogmomis neketina laikyti.

Dažnai dar prikišama ateitininkams ir apskritai moksleiviams, kad jie per daug kišasi į visuomenės darbą, vieton žiūrėti tiesioginių savo pareigų. Tiesa, karo metu moksleiviai daug dirbo ir dirba visuomenėje. Konferencijoj daug buvo dėl to kalbama. Išdirbta net tam tikra visuomeninio darbo programa ir išrinkta 5 žmonių komisija liaudies organizavimui tvarkyti. Tečiau klystų, kas manytų, jog ateitininkai visuomenės darbą laiko sau privalomu darbu. Konferencijoj buvo tai iškelta ir visų pripažinta, kad tai yra nenormalus dalykas. Pirmutinis moksleivio uždavinys—savęs lavinimas. Tečiau gyvenamuoju metu išsižadėti darbo visuomenėje, būtų pragaištinga ir tautai ir savo srovės idėjai. Liaudis žuva, inteligentų mažai, kai kur be moksleivių jų visai nėra. Reikėjo ją šviesti, organizuoti, rengti Lietuvon grįžti. Moksleivių čia daug padaryta. Vakariniai kursai, prieglaudos, sužeistųjų lankymas, pasilinksminimų taisyimas, laikraščių platinimas,—vis tai moksleivių darbo dirva. Ateitininkai daug rūpinosi ypač kaimo jaunimu. Buvo ketinama leisti jam atskirą laikraštį, kaip kad prieš karą ėjo "Pavasaris"²⁾, bet šio sumnyimo įvykdyti nebuvo galima. Ypatinga dėmė buvo atkreipta ir į savo jaunesniųjų draugų moksleivių auklėjimą. Kaip jau esu minėjęs, jie augo dideliame dvasios skurde. Bandyta juos organizuoti, taisyta jiems paskaitų, bet tai rodos nedaug tepadėjo. Tečiau konferencijoj buvo nutarta ir toliau tą darbą varyti, be to kreiptis į Komitetą, kad mažiesiems parpintų daugiau atsakomų auklėtojų.

Katalikų visuomenei ateitininkai daug padarė. Jau pats taip gausus tikinčio mokslą einančio jaunimo draugavimas su liaudžia, labai gerai atsiliepė į jos tikėjimą ir dorą. Be to daug pasidarbuota mitinguose, susirinkimuose, vakaruose, paskaitose. Jei katalikai tiek daug atstovų laimėjo į Petrapilio Seimą, tai labiausia moksleivių-ateitininkų dėka. Nebereikalo viename Rygos taip vadinamų "pirmėivių" susirinkime buvo susirupinta: kas bus, kad didesnėji jauniosios inteligentijos dalis ima eiti "kitais keliais"?

Tečiau kišimasis į politikos partijų ginčus ateitininkų kaipo tokių, konferencijoj buvo pasmerktas. Buvo net pakelta klausimas: ar moksleivis gali būti ateitininkų organizacijos narys, jeigu jisai yra įsirašęs į kurią nors partiją? Ir tik po ilgų ir karštų ginčų daugumos tapo priimta, kad kaipo atskiras asmuo gali priklausyti į partiją, kurios principai neprieštarauja katalikybės principams. Tokiomis iš tuomet buvusių pripažinta trys: Katalikų Tautos Sąjunga, Krikščionių Demokratų ir Tautos Pažangos partija. Nežiurint šios balsų dauguma priimtos nuomonės, netrukus po Konferencijos, viename susirinkime Voronežy, kilo vėl tas pats klausimas. Tada išreikšta pageidavimas, kad bent ateitininkų Centro Tarybos nariai nepriklausytų į jokią partiją. Buvo baimės, kad ir ateitininkai nenuslystų nuo savo pamatų, kaip tai atsitiko su aušrininkais³⁾, kurie visai išvirto į socialistus liaudininkus, pagaliau į bolševikus. Svarbu, kad ateitininkų organizacija liktų kuoplačiausia. Ateitininkų organizacijos kandidatų aptaria tik trys žymės: moksleivis, lietuvis, tikintis katalikas.

Konferencijoj nebuvo pamiršta nei lavinimosi reikalų,—savo pasaulėžvalgos gilinimo ir pamatavimo. Jau anksčiau tam tikrai komisijai buvo pavesta sudaryti tokio lavinimosi programą. Tečiau komisija susidedanti vien iš moksleivių, nepakankamai susipažinusių su mokslo literatūra, nei neapimančių viso dalyko, negalėjo to darbo atlikti. Programos sustatymas atidėta vėlesniam laikui, pasikvietus vyresniųjų inteligentų pagalbos. Reikia tečiau pastebėti, kad kuone visi vyresnieji ateitininkai yra daug skaitę ir gerai prasilavinę. Voroneže, be bendrų lavinimosi kuopelių, gyvavo dar šešios specialinio mokslinio sekcijos: sociologijos, istorijos, teologijos-apologetikos, dramos-muzikos, dailės ir sporto-higijenos. Tambėve dvi: dramos ir literatūros.

Per Konferenciją buvo aiškiai nušviestas ir trečias svarbus ateitininkų gyvenime įvykis: Susiėlpimo Fondo įsteigimas. Kiek vėliau "Ateities Spinduliuose" (No. 8-12, 62 p.) vienas Fondo steigėjų taip tą dalyką aprašo: "Kaip tik mes susiorganizavome, susipažinome tarp savęs, kilo sumanymas patiems rasti kelią savo likimui palengvinti. Kiek pirmiau buvo pastangų platesnėje visuomenėje tuo dalyku rūpintis ir jų vaisiai—"Motinėle." Dabar ji mūsų patenkinti negali, nes išskyrus kai kuriuos laimingesnius, kita's moksleiviais nesirupino. Reikia organizacijos,

²⁾ "Pavasaris" jau vėl eina Kau-
ne. J. Ž.

³⁾ "Pirmėivių" moksleivių srovė.
Organas "Aušrinė". J. Ž.

kuri apimtų vidurinių ir aukštųjų mokyklų moksleivius. Šiam reikalui ir sumanyta steigti Susiŕelpimo Fondas. Nors projektas jau buvo išdirbtas prieš Kalėdas (1916 m.), bet nei svajoti nebuvo galima prie senosios valdžios viešai su juo pasirodyti. Laikraščiuose kalbėjome apie jį neaiškiai, aukų prašėme laikais, kad sumanymo pačioje užmazgoje neužgniauztų. Sulaukę naujos tvarkos (po revoliucijos. J. Ž.) Fondo įstatų paskelbimą atidėjome ligi konferencijos, kad delegatai juos patvirtintų. Konferencijoje organizatoriai susiŕelpimo klausimą referavo ne tuščiomis rankomis: tada jau kasoje buvo arti 3,000 rublių⁴).

“Pats Fondas organizuotas tvirtais pamatais. Visų pirma jis teikia tik paskolas, o ne labdarybės darbą ketina varyti. Kiekviena labdarybė užmuša asmens iniciatyvą, mažina savistovybę, auklėdama pasitikėjimą svetimu darbu. Fondas organizuojamas lyg ir kooperacijos pamatais. Lėšų dalį sudeda patys moksleiviai, kurie ir yra pastoviausias jo šaltinis. Gera vėl Fondo ypatybė, kad **moksleiviai neatstumti nuo jo tvarkymo**: Fondo Komitetą sudaro du vyresniuojų inteligentų ir trys moksleiviai (—pilnamečiai. J. Ž.). Pirmieji, pasižymėję visuomenės darbe žmonės, patikrina, kad Fondas bus vedamas rimtai, kad jam nutiesti tvirti pamatai. Moksleiviai-gi stengsis ir dabos, kad kuoplačiausiai ir kuoteisingiausiai patenkinus visus draugų-ių reikalavimus. Susirišimas su skaitlingiausia ir nusistovėjusia ateitininkų organizacija apibudina aiškiai Fondo veikimą ir duoda vilties, kad greitai laiku jo idėja plačiai pasklis”.

Konferencija Fondo organizatorių darbą priėmė ir patvirtino. Įstatus-gi dar paliko peržiūrėti žinovams teisininkams. Centralinis Fondo Komitetas išrinkta Petrapilyj,—taip-pat išrinkta 3 žmonių revizijos komisija. Ateitininkų Susiŕelpimo Fondas suorganizuota visai rimtai ir delto išsyk pelnė visuomenės pasitikėjimą. Kas jo nuveikta ligšioliai ir kaip jam sekasi sugrįžus į Lietuvą, dar neteko patirti⁵).

Paskutiniai Konferencijos posėdžiai buvo pašvęsta įvairiems organizacijos tvarkymo dalykams: rin-

4) *Pradedant 1917-18 mokslo metus, Fondo kasoje buvo jau apie 7,000 rub. Tie pinigai tapo išskolinti reikalingiems pašalpos nariams.* J. Ž.

5) *Ateitininkų Susiŕelpimo Fondo Komiteto įgaliotiniu Šveicarijoje yra V. Mykolaitis,—Albertinum, Friburg Switzerland.*

kimams Tarybos, komisijų ir tt. Dabartinė ateitininkų organizacijos sąstata, sulyg “Ateities Spinduliuose”⁶) paduotų Konferencijos nutarimų, taip atrodo:

Vyriausia organizacijos įstaiga — Ateitininkų Centro Vykdomoji Taryba susideda iš 7 žmonių, gyvenančių viename mieste. Ji centralinis organas; jos žinioje visi technikos pagerinimai, daromi visoje organizacijoje. Ji taip-pat pildomas organas: ji seka organizacijos veikimą ir vykdo gyvenime Konferencijos nutarimus.—Be Vykdomosios Tarybos, Konferencija išrinko centralinę Revizijos komisiją, kurios pareiga—stropiausiai sekti visų įstatų ir asmenų, veikiančių organizacijos vardu, darbą, kelti aikštėn visokias ydas, neduodant joms įsigalėti.—Atskiros kuopelės turi vidujinio tvarkymosi teisę.—Tvarkai organizacijoje sustiprinti nutarta, kad kiekvienas narys turės tam tikrą nario bilietėlį.—Ateitininkų organizacija turės savo antspaudą.—Tikrais organizacijos nariais gali būti moksleiviai turį 15 metų; išimtys daromos jaunesniems, baigusiems 4 klasių vidurinės mokyklos kursą.

Atlikus visą technikos darbą, pasirodė kad ateitininkų organizacija yra gan tobulai sutvarkyta. Centro Taryba išrinkta Charkovo mieste, kur tuomet daugiausia buvo susispietusių studentų. Tik vėliau, del karuomenės reikalų, visas tas Centras turėjo išiskirstyti.

Tryliką birželio dieną Konferencija baigė savo darbą. Rytą atlaikyta pamaldos ir susirinkta toj pačioj salėj į atsisveikinimo posėdį. Visų upas pakilęs, visi patenkinti džiaugiasi atlikę vaisingą darbą. Prsidėjo kalbos—gražios, turiningos. Kelta vilties, drąsos ir ryžimosi vykinti gyveniman ir konferencijos nutarimus ir svarbiausiai savo srovės principus. Pasi- baigus kalboms, padainuota tautinis ir ateitininkų himnai ir visi ėmė skirstytis geriausiai linkėjimais per kitą konferenciją matytis jau Lietuvoj.

Konferencijos metu įvyko dar vienas studentų-čių, ir tais metais baigusių vidurines mokyklas (abiturientų) moksleivių susirinkimas. Dalyvavo apie 20 žmonių. Seniau studentai ateitininkai turėjo atskirą organizaciją vardu Lietuvių Katalikų Studentų Sąjungą. Dabar, kad nesiskirti nuo visų ateitininkų, ta organizacija pavadinta Lietuvių Ateitininkų Studentų Sąjungą.

Sausio 2 d. 1918 m. buvo sušauktas dar vienas Rusijos ateitininkų atstovų susivažiavimas,—turbūt

6) “At. Sp.” No. 8-12, p. 31.

Eisiu semti vandenėj,
Apipilsiu artojėj

“Puikios, malonios pakalnės ties

[Kauną;

*Puošia jos Viliją sriauną
Myli lietuwę gražesnis jaunimas,
Kaip rausvų rožių ir tulpių audin.*

MAIRONIS.

paskutinis ištrėmimo metu. Jau tuomet Rusijai nesulaikomai pakrypus “taikos” pusėn, atsirado naujų reikalų ir klausimų, kuriuos reikėjo išrišti bendromis pajėgomis. Pirmiausia tartasi del grįžimo Lietuvon pačių ateitininkų, nustatyta darbo planai organizacijos darbui Lietuvoje, aptarta organo reikalai, paskui svarstyta visų tremtinių grąžinimo darbas. Nutarta kelti spaudoje umo grįžimo reikalą, gi kuriai nors organizacijai paėmus grąžinimo darbą dirbti, visomis pajėgomis jai padėti. Pažymėtinas dar nutarimas rupintis grąžinti išgabentus Lietuvos Rusijon turtus: archyvus, knygynus, dailės tvarinius, archeologijos liekanas, bažnyčių daiktus ir t.t. Kelti šį reikalą visuomenėj spaudos ir rašto keliu. Susivažiavimas taip-pat priėmė rezoliuciją “Palaikyti Vyriausią Lietuvų Tarybą Rusijoje, kiek galint padėti gyvendinti jos nutarimus tol, kol ji stovės ant nustatytos partijų ir 3-jų 7) konferencijos platformos”. Pasitarimas baigta 5 sausio dieną.

7) J. Jablonskis, P. Mašietas ir K. Grinius, kurių rūpesniu sudaryta antroji Lietuvų Taryba Rusijoje. J. Ž.

Turiu dar paminėti vieną didelį ateitininkų sumanytą darbą, kuris tečiau dar neatliktas iki galo. Yra tai moksleivių tremtinių gyvenimo albumas. Projektas kilo Voronežy, tečiau jį įvykdyti pavesta Petrapiliui. Tikėtasai tai atlikti rusų bepradėtos rengti tremtinių parodos lėšomis. Tečiau neįvykus parodai, nepavyko nei minėto albumo išleisti. Tečiau sumanymo neišsižadėta ir yra vilties, kad po karo pasiseks jį įvykdyti. Albume bus teksto ir iliustracijų. Tilps visa kas tik liečia moksleivių gyvenimą karo metu. Daug įvairios medžiagos jau surinkta.

Baigiant reiktų bent trumpai paminėti apie ateitininkų priešininkus ir jų savytarpio santykius. Kadangi ateitininkai stovi ant grynos katalikystės pagrindo, tai aišku, jog visi katalikų tikėjimo priešininkai jau tuom pačiu yra ir ateitininkų priešininkais. Jų mūsų visuomenėj yra gana daug—ir tarp “partyvių” ir tarp “bepartyvių,” bet apie juos čia neketinu kalbėti. Aš noriu paminėti tik vieną priešingą ateitininkams srovę, dar pirma jų apsireiškusių moksleivių gyvenime, delto labiau jaučiamą, negu anie bendri katalikystės priešininkai. Yra tai žinoma

aušrininkų⁸) srovė su savo organu "Aušrine,"—kadaisia laisvamaniai-bepartyvia pakraipa apėmusi plačią lietuvių moksleivijos dalį, o šiandien visai išsekusi ir sumenkėjusi, įsispraudus į siaurą socializmo vargą. Paskutinėmis ištrėmimo dienomis naujieji aušrininkai atliko lietuvių visuomenėje juodą bolševikų įrankio darbą ir amžinai sutepė savo ir savo srovės vardą. Kai-kurie krėtusieji ir areštavusieji Voronežy Lietuvos Tarybos narius, buvo aušrininkų Valdybos nariai. Tačiau ir senieji ir naujieji aušrininkai yra lygiai atkaklūs ateitininkų priešininkai. Nedaug bepajėgdami kovoti rimtais įrankiais, jie nori laimėti bent paprasto gyrimosi, imponavimo, pretendavimo budais. Jie kiekvieną progą naudoja, kad apsupus save vien jiems privalomo demokratingumo aureole, arba skaisčia jaunystės, pažangos, naujų kelių ieškojimo poezija. Juose "gyvybės pilnybė," "laisvas gyvenimas," "intymiškiausių pergyvenimų nuosirdumas,"—mes gi jų "platų ieškojimo ir klajonių (sic!) kelią" pamainėme "siauru merdėjimo takeliu," "susikaupimu senos konfesijos dogmose" ir mums ieškoti jau nebesą ko... Taip rašo "senasis" aušrininkas B. Sruoga, pirmame "Aušrinės"⁹) numeryje, straipsnyje "Vakaras iš Rytų" (13 pusl.). Ką ir besakyti! Koki jie jauni, šviesūs, o mes surukę, pasenę... Rodos gatvėje pamatęs, pirštu parodytum: va šitas aušrininkas, o šitas ateitininkas! Viena laimė, kad tos "specifinės" žymės esti tik "intymiškiausiuose pergyvenimuose" lakios fantazijos žmonių ir su tikruma nieko bendra neturi. O jeigu mes ištikiname, kad "supelėjusiose dogmose" yra tiesa, tai ir sekame jas,—ne tuščius, nors ir labiausiai blizgančius svaičiojimus. Tiesa nesimaino sulyg mados užgaidų.

Del "naujųjų" aušrininkų kovos budo nedera nė kalbėti. Be stačiokiškų koliojimų atžagareiviais, juodašimčiais, klerikalais, jie retai pavartoja gudresnį ir švaresnį ginklą. Kas dalyvavo Voronežo susirinkimuose ir mitinguose, tai žino.

Gi del ateitininkų taktikos "Musų Obalsiuose"¹⁰) tarp kitų, nustatyta šios taisyklės: "Mes ne-

privalome šalintis nuo bendrųjų mūsų studentų organizacijų bei kuopų, turime jose pasilikti, gyventi bendru moksleivių gyvenimu."—"Santikiuoses su tais, kurie jau nutolo nuo mūsų idealų, neprivalome pamiršti krikščionių elgimosi dėsnį: mylėti artumą, kad ir klystantį, tik nemylėti pačios jo klaidos."—"Be to, kaip pati teisybė to reikalauja, privalome gerbti kiekvieną gerą kitų pastanga ir kilnų atsidavimą idealams."

Nesakau, kad ateitininkai niekur ir nėkuomet nebūtų šioms taisyklėms nusidėję, tačiau mandagumo, nuolaidumo, svėtimos nuomonės pagerbimo tikrai jų pusėje buta daugiau.

* * *

Baigiu. Gyvenimo verpetai jau išsuko draugus ateitininkus iš vargingos, nebnuostančios Rusų šalies į taip-pat vargingą, bet mielą Tėvynę. Mus va nunešė dar toliau. Daug malonių bendro gyvenimo atsiminimų kyla sieloje, bet ne čia jiems vieta.

O ištolo vienu žvilgsniu apėmus neramų ir sunkų ištrėmimo metą, pamatai, kaip daug mūsų draugų padaryta. Tegu buta ir apsileidimo ir dvasios snaudulio, tačiau visa tai jie ir patys jaučia. Nutils gyvenimo verpetai, bus daugiau progos giliau pažvelgti savo sielon, tada prasidės tikras bujojimas, tikra pažanga. Pajutę gimtąją žemę po savo kojomis, pasinėję gimtosios saulės spinduliuose, suaugęs su ja, sustiprės. Tegu kuogreičiausiai tai įvyksta. Bus nebaugi tada klerikalizmo šmėkla, o kunigijai nereiks svetimų uždavinių pildyti, kuomet savi dirvonai sužėlę ir sukepę tyso. Taip, jei kada, tai ypač šiandien, viso pasaulio persilaužimo metu ir Lietuvos skyrium, ateitininkai turi gyvenimo prasmės. Ir jeigu jie ištvėrė nesugniuždyti ligi šioliai, bet dar-gi augo ir stiprėjo, tai kaip anuomet išgirdus pirmuosius audros dundėsčius, taip ir dabar jiems imant tilti, gali drąsiai sakyti:

Mūs bus ateitis.

FRIBURGAS-ŠVEICARIJOJ.

⁸) Reikia skirti juos nuo Lietuvos atgimimo aušrininkų, leidusių pirmą lietuvių laikraštį "Aušrą". (J. Ž.)

⁹) Ištrėmimo metu išėjo rodos tik 3 "Aušrinės" numeriai. (J. Ž.)

¹⁰) "At. Sp." 1 No. 1917 m., p. 10-11.

Putinas.

❖❖ Regējimas. ❖❖

Kai toli už juriu mariu
 Nusileido musu saulē,
 Tvankus ukanu verpetai
 Ēmē siaubti visu šali,
 C žvaigždētā, tyrā dangū
 Debesiai juodai vaistyti,—
 Tapom patys, lyg klajunai
 Bejieskā liuosybēs tako.
 Lyg šešēliai nykus, rustus
 Susitelkę į pakriaušius,
 Vedēm slaptā savo bylą
 Ir nakties prislēgtai žemei
 Atgimimo tvērēm burtus.

Liūdi, liūdi žemē
 Nusileidus saulei.
 Be versmės gyvybės
 Nei šviesos, nei džiaugsmo.
 Niukso senas šilas.
 Susiglaudę pušys
 Tamsžalių karunų
 Judyt nepajėgia.
 Ukanotoms juostoms
 Išvingiavę upės,
 Srovesiu netyčia
 Kranto neprašnekins.
 Ežerų giliųjų
 Ripuliuotos bangos
 Šlamėsiais ritmingais
 Švendrų nesiubuoja.
 Visas, visas kraštas
 Tartum, kapinynas,
 Kur klajunės vėlės
 Blaškosi šešēliais
 Ir tyliais gaudimais
 Ukčioja dejonės.

O viršui vien juodas kryžius
 Ant milžinkapio viršunės
 Debesiuos paslėpęs galvą
 Ir plačiai erdves apėmęs,
 Gludi vienas paslaptinas,
 Tik nuo šauso juodo medžio
 Ant kietos uolinės žemės
 Kraujo sunkiasi lašai.

Bet kai vėl vakaris vėjas
 Susiubavo žalią šilą,

Kuomet skambios upių bangos
 Suteškėjo į pakriaušius,—
 Kėlės šviesus sielų burtai
 Ir apskrido visu šalį
 Stebuklingas didis žodis:
 Laisvės, laisvės!

Tik staiga ugninė
 Rykštė iš rytų
 Debesiuotą dangų
 Perskriodė kartu.
 Ir pro sukuringai
 Skrendančius ukus
 Spindi, spindi rausvas
 Rytmečio dangus.

Ir rimai skardus trimitas
 Aidėsiais prikėlė žemę
 Ir linksmiais varpų gaudimais
 Išsiliejo didis džiaugsmas.
 Sušlamėjo tamsios girios,
 Sušnerėjo gilios upės,
 Subangavo ežerai—
 Ir nuo krašto iki krašto
 Nudundėjo vienas gandas
 Ir padange nuliuliavo:
 “Atsikėlė, Atsikėlė!”

*

O rytinėj pusėj
 Ant raudono skliauto
 Didis ir galingas
 Raitelis pakilo.
 Jo ugninis žirgas
 Kamanas sukandęs
 Verždamas į viršų
 Stojasi piestu.
 Mīrga spinduliuose
 Sidabriniai šarvai,
 O dvilypis kryžius
 Ant šviesios skydos.
 Plieno kalavijas
 Ištiestas į viršų
 Blikčioja padange,
 Lyg žaibų ugnis.

*

O žemai pakalnėj
 Didžios, didžios minios
 Į raudoną aušrą
 Įsmeigė akis.
 O aušra liepsnoja

Spinduliuoja, tvyska,
Ir varpai padange
Skamba vis garsiau.

Buk pasveikinta aušra!
Tu žinia linksmas, gera
Stebuklinga ir graži
Saulės vėliavą neši.

Va žalsvi šešėliai
Telkiasi ir kyla.
Ir ugninį Vytį
Siaubia pamažu.

Tad paleido ristu žirgą
Per liepsnų raudoną dangų
Ir pakėlęs kalaviją
Skliautą perskrodė žaibu.
Ir staiga iš ryto miglų
Spinduliuoti, apšarvuoti
Ant lakių ugninių žirgų
Kėlės karžygių pulkai.
O iš juodo debesyno
Išsivystė, išsitaish
Ir viršum laisva paplito
Trispalvuota vėliava.

Ir varpų gaudimais
Švintančia padange
Iš rytų jie skrenda
Vis artyn, artyn.

Ir atskrido ir apsupo
Juodą kryžių debesiuos,
Triskart vėliavą nulenkę
Plieno pradengė šalmus.

Ir sujudo minios
Ir nulinko galvos,
Lyg rasotos varpos
Nokstančioje dirvoj,
Kai rytys vėjelis
Netyčioms užeis.
O iš juodo kryžiaus
Ant uolinio kalno
Treškė - sutvyrkėjo
Spindulių srovė
Ir ne tamsus kraujas,
Tik rasa skaidrioji
Šlaksto kietą žemę
Krišpolo lašais.
Suliuliavo minios,
Kaip plačioji jurė —
Į stebuklo vaizdą
Ištiesė rankas.

Ir varpų gaudimais,
Ir šviesos verpetais
Siubtelėjo didė
Pergalės giesmė.

Švinta, švinta naujas rytas—Aleliuja!
Kelias mums nauja gyvybė—Aleliuja!
Ilgai klaidžiojom po tamsią tuščią žemę
Ir apjakę, ir apkurtę—ir aptemę.
Švinta, švinta naujas rytas—Aleliuja!
Tekasaulė ir gyvybė—Aleliuja.

Friburgas,
Velykos 1918 m.

* * *

Putinas.

TEKA SAULĖ.
(Kalnuose).

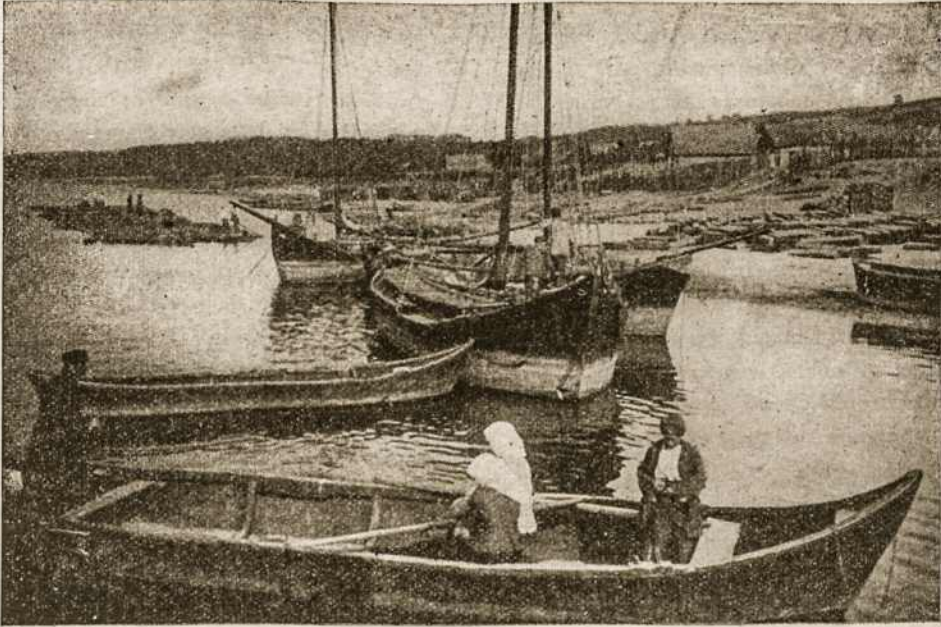
Tyliąją pakalnę
Nutiesė šešėlis,—
Mėlsvu kalno slėniu
Slenka debesėlis.

Tekasaulė, teka—
Tai žemčiugai krinta,
O balta viršunė
Aukso padabinta.

Giliają pakalnę
Nutiesė šešėlis,—
Slenka, slenka slėniu
Rausvas debesėlis.

Kaukazas.

NEMUNAS TIES VILKIJA

*“Nemune, mūsų upe! kur vandenį tavo
Kuriuos sėmiau į mažą vaiko delnužėlį,
Kur laivų nešiojo mane jauną bernužėlį,
Kad atvėsio įlekojau kartais širdžiai savo”.*

AD. MICKEVIČIUS.

Trys Paveikslai.

I.

—Prakeiktas likimas! Lyg pats piktasis gundino eiti už girtuoklio vyro ir užsitraukti ant savo nelaimingo sprando tokį jungą, amžiną vargą. Kas mielą subatos vakarėlį—viena ir viena. Na, kartais nors naktį pareidavo, šiandien—gi jau 9-ta valanda ryto, o dar jo nėra. Pasigėrė, o gal su kuom susimušė, tai šaltojoj besėdė. Gerai, kad jam ir sprandą kur nusuktų, tai žinotų, kaip naktimis vaikotis ir mane vis vieną palikti... Tai, mat, tikėk tiems nevidonams vyrams: kol neprisivilioja, tai visko prižada. Daugiau neapsigaučiau—jau girtuoklio vyro, tai saugokis iš tolo....

Kur mano galva? Kur protas? Ne, taip ilgiaus tęstis negalės. Aš turiu buti jo tarnas.. ką sakau tarnas... Jo padėjimas šimtą kartų geresnis. Jis viską valdo, ant visko ponas, pinigus iki paskutiniam centui prageria, o aš, nudrįskusi, peralkusi, pusbadė turiu dar jam dirbti. Ne, tas baisu.

Taip tad vargšė moteriškė užsidengusi rankom veidą pradėjo graudžiai verkti. Jos skundos žodžiai buvo griaudūs.

II

—Sėdėk dabar, lyg žemės pardavęs, kad vakar prie stiklelio, tai rods iš tavęs buvo vyras. Žiūrėk jau kelinta valanda—nueitum nors kartą į Bažnyčią—gal Dievas sugražintų protą, sąžinę—pasiiautumei gėres.

—Eik, kad nori, juk tau neginu, o aš, žinai, kad ten neinu.

Kur—gi eisi. Tau, mat, reikia smuklėje prasėdėti ligi aušrinei, o bažnyčios, tai kam tau reikia. Nei sarmatos neturi. Kur tu matei gerus žmones taip gyvenant ir taip darant? Visi, kurie tik jaučiasi žmonėmis, sulaukę šventadienio, eina į bažnyčią, kad tenai...

—Taigi sakiau—eik jei nori ir tu.

—Žinoma, eičiau, jei tu nebutumei girtuoklis ir nepaliktumei smuklėje viso uždarbio. Dabar gal supliūšusi eisiu?!

—Kaip tokiai ponei—tai gerai. Gal manai į tave kas žiurės?

Niekše, dar čia mane erzinsi! Atmink, paskutinį kartą taip padarei. Daugiau nueisiu pas dirbtuvės vartus ir kiekvieną subatos vakarą atimsiu visus pinigus. Galėsi tada eiti sau kur norėsi.

—Tik nepyk, juk ir aš pats žinau, kad negerai. Bet sueini su vienu draugu, su kitu ir nepajauti, kaip laikas prabėga.

—Žinai, kad negerai, o tečiau nepaliauni taip daręs. Draugai, mat, tau rupi. Jie tau meilesni už viską. Del jų tu užmiršti namus, žmoną. Aš visai neabejoju, kad del girtuoklių draugų ir stiklelio atsižadėtumei viso pasaulio.

—Gana, nesibark, daugiau to nebus. Tai paskutinis. kartas.

—Paskutinis... Kiek jau kartų žadėjai, o vis tiek ir tiek. Kam dar ir kalbėti, jei išpildyti nemanai. Atmink, kad esi vyras, taip darydamas pats save ant paniekos statai, pagaliaus ir usams tik gėdą darai. Aš moteriškė, o vis-gi nedrįščiau taip lengvai duotą žodį laužyti.

Tau geriau matyti mane suplyšusią ir gėrėtis mano ašaromis, negu atsižadėti smuklės... O aš nelaiminga! Dieve Geriausias, apšviesk girtuoklio protą!...

Per suvargusį moteriškės veidą nuriedėjo stambūs lašai ašarų, o iš širdies gilumos veržėsi gilūs atdusiai, maldaujanti Aukščiausiojo pasigailėjimo.

III.

—Joneli, aš jau apsirengiau. Skubėk, kad nepavėluotuva ant šv. mišių.

—Jau, mano brangioji. Tik maldaknygė kažin kur—nerandu.

Bet, žiurėk, kaip gražiai tau, meilute, pritinka naujoji suknelė. Ugi skrybelaitė—ką jau ir kalbėti! Panelė ir gana iš taves!...

—Taip, mano brangus. Buvau panelė, o dabar jau moteriškė, ir ištikrųjų esu poni, turėdama tokį gerą vyrą. O kaip gražiai tu išrodai! Ir tas naujas švarkas taip pritinka...

—Tai, su manimi kaip ten nebutų, bile tu, brangioji, butumei pasipuošus. Na, eiva kad nepavėluotuva...

Taip ta trečioji moteriškė jautėsi be galo, be krašto laiminga, turėdama blavų vyrą. Juodu yra vienminčiai ir pildo tai, ką akyvaizdoje Dievo ir liudininkų žmonių prižadėjo. Vyras jos gyvenimo draugas, moteriškė jo tikra draugė.

S. K. D.

Buenos Aires,

8-12-18 m.

Sekė raudonąją vėliavą.

(Feljetono vietoje).

Pranys Kumbrutis spėriais žingsniais traukė didmiesčio Buenos Aires gatve, matomai, svarbiu ir skubotu reikalu. Jį sutiko tulas žmogelis, vidutinio amžiaus ir ugio. Jo rimtas veidas liudijo, kad tai yra lietuvis, ir nebent koks, bet energingas ir tikras tėvynainis.

—Kur taip skubies?—tarė jis į praeinantį Kumbrutį.

Kumbrutis sustojo, padavė žmogeliui ranką ir pradėjo sukti savo aptrušusius usus.

—Bene į manifestaciją trauki?—su ironija pridūrė žmogelis.

Kumbrutis akis žemyn nuleido, lyg butų pasirengęs kokią niekšišką darbą daryti, nervingai sutraukė kaktą ir atsakė:—Taip, į manifestaciją.

—Į manifestaciją!—net delnais iš nusistebėjimo suplojo žmogelis. Ir iš tiesų ten eini?

—Ko taip stebiesi? Nejaugi manai, kad šios dienos manifestacija jokios reikšmės neturi? Reikia suprasti—tai metų sukaktuvių paminėjimas darbininkų į savo rankas valdžios paėmimo.

—Iš tiesų, Kumbrutis, negaliu suprasti, kad tu, nešiodamas "tautininko" vardą, eisi šiandieną prie tos gaujos, kuri susideda iš gaivalų nustojusių doros, teisybės, sąžinės ir artimo meilės. Tu dirbai ištisus metus del tėvynės, rupinai jos gerove, rupinai auku rinkimų inukentėjusiems nuo karės lietuviams, dabar eisi paskui raudonąją vėliavą, ir kartu lyg su pamišusia minia šauksi: Lai gyvuoja bolševikizmas, lai gyvuoja revoliucija! Reiškia, tu pritari Rusijos bolševikams ir eisi pasigėrėti jų darbo vaisiais.

Palauk, Tamista, ne visi dalykai taip stovi, kaip išrodo. Aš tautininku buvau ir vėl juomi liksiu. Šis mano dalyvavimas niekam nepakenks.

Žmogelis giliai atsiduso ir pilnoma galestingumo akimi pažvelgęs į Kumbrutį, tęsė toliaus:

—Mesk tautininko vardą, nes nesi vertas jo nešioti. Atsimink, ką darai! Taip elgdamasis užsitrauksi ant savės panieką, gėdą ir busi amžinai kaltas prieš Tėvynę. Nejaugi matai taip didelę svarbą dalyvauti toje manifestacijoje, kuri sveikai protaujančiam žmogui jokios reikšmės neturi. Sakai esi tautininku, taigi šiandien turi įvykti bendras Argentinos lietuvių suvažiavimas, kad apsvarstyti tautos reikalus. Tamsta juk taipgi esi išrinktas ten dalyvauti, taigi turime ir mes pagalvoti, surasti budą, kad kuom nors galėtumėm prisidėti prie atieškojimo Tė-

vynei liuosybės, o jei tėvynainiai tautiečiai nuo to atsiskirs, tai kas apie tai turi rupintis?

—Tai, matai, Tamista, tą darbą užmanė katalikai, tai tegul jie ir rupinasi. Per daug jiems bus didelė garbė, jei mes jų inicijativas remsimė.

—Bet tai yra svarbus dalykas ir Tamsta esi nuskirtas ten dalyvauti.

—Taip, esu nuskirtas. Bet šiandien turiu dalyvauti kitur, o to darbo svarbos nieks negali užtikrinti. Pakvietime minėta, kad mano siūsti kokią tai pasveikinimo telegramą prezidentui Wilsonui ir prašyti Lietuvai laisvės. Bet ar visi su Wilsono politika sutinka?

Gali kas nenori ir nesutikti, bet kad garbingojo prez. Wilsono žodis daug reiškia, tai tas jau aišku kiekvienam. Klaidingai Tamsta supratai tą pakvietimą. Ne prašyti Lietuvai laisvės reikės, bet reikalauti. Gi, žinant, kaip didelę intekmę turi prez. Wilsonas pasaulio diplomatijoje, reikia ir mums atsišaukti ir per jį išreikšti, kad ir Argentinos lietuviai trokšta liuosybės ir nori tėvynei Lietuvai neprigulmybės!

—Taip tai taip, bet aš pasivėluosiu.. Lik sveikas!...

—Kumbruti, jei taip darai, žinok, mano akyse liksi išdaviku. Nemėgstu žmonių, kurie veidmainiauja. Buk kuom tik nori, bet nebuk veidmainiu.

Žmogus einantis tiesu keliu, turintis aiškius tikslus —nebijos pasisakyti kuom esąs. O juk kas slepia savo tikrąjį veidą, to siekiai žemi. Iš viso aišku, kad pritari bolševikizmui, reiškia pats bolševiku esi. Sekk tad raudonąją vėliavą, o aš eisiu mūsų susirinkimam, kuriame bus svarstoma mūsų suvargintos Tėvynės ir jos žmonių likimas!

S. K. D.

Buenos Aires, Argentina.

SKANI SRIUBA.

Jonienė (valgydama): Ar negalėtum pasakyti man, kaip tamistėlė išverdi tikią saldžią sriubą?

Baltruviėnė: Delto, kad niekuomet nededu pipirų.

GYDYTOJUI APŽIURĖJUS LIGONĮ.

Ligonis: Norėčiau paklausti pono gydytojo: ar daug reikės už išgydymą?

Gydytojas: Kada tamsta pagysi, tuomet atsi-lyginsiva.

Ligonis: Butų gera numirti, tuomet nereikėtų atlyginti.

A.

ATGIMSTANT TĖVYNEI.

Linksma žinia mus patiko, tad linksmybė del visų—
 Mūsų Tėvynė, miel's lietuvi, atsikėlė iš kapų!
 Jau vėl balsas praskambėjo po pasaulį Lietuvos,
 Žaurūs priešai neįstengė užkariauti Vėliavos.
 Štai ilgai laukta gadynė užtekėjo Lietuvos,
 Daugel kartų ji šventesnė, negu buvo kitados;
 Todėl reikia mums žiurėti, kad neužgrobtų priešai,
 Lietuvos Neprigulmybės bukime visi sargai!
 Lai užgimsta nauja dvasia ir dabartiniu laiku
 Prisiminus mūsų bočius Keistutį su Algirdu,
 Gediminą ir Vytautą—didžiavyrius Lietuvos,
 Kurie mirė už Tėvynę, gerbiami yra Tautos.
 Ei, jaunime, apgynėjau amžinai šventų teisių!
 Susispietęs į vienybę vardu Lietuvos Vyčių—
 Stok į eilę padrasintas Tėvynės atgimimu,
 Drauski priešą meile Dievo ir kietu plieno kardu!!!

Antanas.

KODEL ESU VYTIS.

REDAKCIJOS PASTABA. Kadangi pastaruoju laiku "Vyčio" ėjimas susitrukdė, todėl negalėjo patilpti organe visi šio skyriaus tema rašyti raštai.

Kad perleidus visus gražesnius ta tema raštus organe ir kad davus progos visiems norintiems pareikšti savo mintis, **KONTESTO LAIKĄ PAILGINAME LI-GI** gegužės 15 d. š. m. Tai daroma su Centro Valdybos patarimu.

KODEL AŠ LIKAU VYČIU?

Per ilgus metus miegojo Lietuvos jaunimo dvasia. Lietuvoje arai prislėgę sparnais neleido pakilti iš letargo, o plačioje Washingtono žemelėje, jaunimas, pasisklaidęs po įvairius kampus be jokio bendro ryšio, lengvai praradavo prigimtasias lietuvištas žymes ir žudavo amerikozmo bangose. Kiltelnieji, patyrusieji gyvenimą, atjautė tėvynės skausmus ir jai grąsinančius pavojus iš priežasties žūstančio jaunimo; jiems rūpėjo, kad jaunimas susiprastų, kad jis atjaustų savo tautos dvasią, uždegtų savo jaunas krutines karšta tėvynės meile ir visomis pajėgomis stotų į kovą su visais tėvynės priešais. Jiems taipgi rūpėjo, kad jaunimas neįsipainiotų užstatytuose "pirmievių" žabanguose, neužsinaudintų ateizmo dvasia, bet eitų keliu nušviestu Kristaus mokslu, nes ištikrųjų,

"Be Dievo, be meilės, tikybos
[šventos,

"Kur šaltas mūsų protas nuves?

"Terp skausmų ir audrų viltis kad
[atstoš,

"Ar protas patsai neužges?

O kadangi spauda, anot mokslinčiaus P. Ph. Kugh'o yra "pasaulio galybė, kuri viską valdo ir viską sau pavergia: didelius ir mažus, valdonus ir tautas, kapitalą ir mokslą, žodžiu, žmogaus dvasią jos įvairiame vidujame ir viršujame veikime", tad ir Lie-

tuvoje laikraštija belenktniuodama spaudos dirvoje del idėjų, sukėlė jaunimo tarpe tikiybinių reakciją. Jautrusis, rimtasis jaunimas, sekdamas spaudą persitikrino, jog prieštikiybinių srovė, iškėlus tautinį idealą, o pamynusi tikiybinių jaunimui ir podraug tautai yra pražutinga. Jisai

"Suprato, jog mokslas—didžiau-
[sia galybė:

"Išblaško tamsybės nakties;

"Suprato, jog žmogų tik puošia
[dorybė.

"O ta jog be Dievo nešvies.

Todel netrukus pasigirdo šauks-
mas:

"Į mokslą, į mokslą, su norais pla-
[čiaus!

"Jis angą garbės atdarys!

"Jis vardą Lietuvių apdengs spin-
[dorybė,

"Jis mūsų didvyrių lopšys!

Skaitlius lietuvių moksleivių pasidaugino. Teoretiskasis rusų mokyklų lavinimas negalėjo patenkinti jaunolių, nes "tikrai išlavintas yra ne tas, kas ką nors žino ir moka, bet tas, kas žino, kam, jis tai moka ir koks yra ryšys tarp jo mokslo ir to, kas augščiausia ir svarbiausia". Tad netrukus tikiंचीjų moksleivių širdyse atsimušė atbalsis žodžių "vienybėje-galybė" ir jie pradėjo spiestis po viena vėliava su obalsiu "Dievas ir Tėvynė", idant paduodant viens kitam dešinę lengviau būtų galima "pasiekti gyvenimo pilnybę", pasitarnauti tėvynei. Ant kelio, žinoma, reikėjo susitikti su priešu ir stoti į kovą, kuri ir nunai tebesitėsia, tečiaus jie nenusiminė. Bežengdami drąsiai prie užbriežtojo tikslo, mūsų pionieriai-ateitininkai sužadino jaunimą netik esantį Europoje, bet ir Amerikoje. Rugs. mėn. 1912 m. Amerikos lietuvių kolonijų moksleiviai pasekė ateitininkų pavyzdį, užmegzdami A. L. R. K. Moksl. Sus-mą. Moksleiviai-gi besidarbuodami sukėlė jaunųjų sluogsniuose

judėjimą ir po aštuonių mėnesių susiorganizuoja Lietuvių R. K. Jaunuomenės Federacija—“Lietuvos Vyčiai”. Ir nuo to laiko galima sakyti prasidėjo naujas Amerikos lietuvių gyvenime judėjimas, nes juk niekas negali parodyti tiek daug pasišventimo ir galės, kaip susiorganizavęs ideališkasis jaunimas.

“Jaunuomenei tinka karionės
[vargai;

“Ją traukia, kas augšta, gražu!

“O ar-gi karionę gražesnę matai,

“Kaip žengti Aukščiausio vardu?

Sako dainius St. Garnys. Kitoj-gi vietoj rašo:

“Šventa ta draugystė, ką riša jau-
[nus

“Ir šelpia pirmas jų kariones,

“Gražiausius išauklina ryto jaus-
[mus

“Ir veda kartu juos į žmones.

Dainiaus žodžių tikrybę patvirtins kiekvienas minėtų jaunuomenės organizacijų narys. Tečiau tas dar neišaiškina priežasties, del kurios aš likau Vyčiu. Švenčiausioji žmogaus priedermė del Dievo meilės gyventi “Tautai ir Bažnyčiai” irgi negalėjo buti visiška priežastimi, nes daugelis pasekmingai darbuojasi del didesnės Dievo garbės ir tėvynės Lietuvos labo—visai nepriklausydami prie L. Vyčių organizacijos. Prie to-gi, kada dvasioj pradėjau jaustis Vyčiu, mano pradinio Amerikoje gyvenimo aplinkybės neleido man pažinti L. V. pasiutinystės bei svarbiausias jų ypatybes. Gi žmogus negali turėti palinkimo prie to, ko jis nesupranta, nemyli. Daugelis jaunuolių ir iki šiai dienai nepriklauso prie L. V. delto, kad jie nemato reikalo, naudos per savo ar kitų priežastį. Gal ir aš iškart šalčiau bučiau žiurėjęs į Vyčius, jei ne ateitininkai ir jų organas—“Ateitis”. Dievo Apveizda leido man prišiglausti po jų vėliava su obalsiu “Dievas ir Tėvynė”, ir ten besiekiant prie tojo idealo, atspindencio

obalsyj, turėjau progos pamylėti jaunimą, ant kurio remiasi visa mūsų viltis, ir pasiimti noru pasišventus dirbti su juomi. Ir ištikro, kaip nemylėti jaunimo ir neveikti—su juomi, jeigu jis yra tautos gyvybė ir jos ateitis?.. Kas nesidžiaugia inėjęs į rupestingos lietuvaite darželį “pilną prisėta gražių žolynų”? Dorą, skaistų jaunimą galima prilyginti prie gėlelių masinančių praeivių širdis. Kiekvienas žalynėlis, kiekviena gėlele auga, stiprėja, bręsta laipsniškai. Panašiai yra ir su jaunimu. Kaip darželio žolynai reikalauja priežiūros, taip lygiai ir jaunimas, ypač priaugantis. Negalima kaltinti tas gėlelės, kurią, vos jai išdygus, nustelbia piktžolės. Lygiai negalima kaltinti priaugančių jaunuolių, kurie yra po priežiura auklėtojų bei globėjų. “Ką pasėsi, tą ir piauksi”, sako priežodis. Tad ir jaunimo gyvenimo vaisiai daugiausiai priklauso nuo sėklos indiegtos jojo širdin kudukystėje. Tikrai laiminga yra toji šalis bei šeimyna, kur jaunųjų kartų auklėjimas eina teisingu keliu, paremtas tikėjimo ir doros dėsniais. Juk ir medelį, kol jis jaunas, galima palenkti ton pusėn, kurion tik norima. Taipgi ir geležis—kol karšta ir minkšta, galima lengvai priduoti šokią ar kitokią formą. Pamėginkime-gi palenkti suaugusį medį, atšalusiai užsiartavojusiai geležei priduoti pageidaujamą išvazdą?!

Kada paukštyčiai susuktame tėvų lizdelyj suauga, jiems ten pasidaro ankšta ir noroms-nenoroms turi jį aplėisti. Jaunimas irgi negi išgyvens visą savo amžių po tėvų stogu. Jiems taipgi reikia eiti į pasaulį sau ateitį tvirtų. Turi energijos, jėgu, nori veikti, bet yra nepraktiškas, nenusistovėjęs. Reikalauja iniciativos, idant jojo veikimas butų pakreipiamas ir prilaikomas geroj vagoj. Todėl svarbu, kad toks jaunimas spiestųsi į kruvas—organizacijas ir kad senesnieji, kurie yra daug išmokę gyvenimo mokykloje, prigelbėtų jaunuoliams išvysti jame gludanvių jaunimo apsišarvoja tikybos ir dočios pajėgos. Lai noris didžiūma lietu-

ros mokslu, išplėtoja savo talentus ir išlavina fizikines bei dorines jėgas, bemačiant nustebintų visą pasaulį ir nustelbtų kaip vidujinius taip ir išlaukinius savo Motutės priešus, kurie nun ardo tautoje tvarką ir čiulpia Lietuvos derlingosios žemelės gyvybę palaikančias sultis.

Iš mažens ne visiems aplinkybės leidžia ingyti mokslą bei atsakant amata. Tają spragą prisieina papildyti žmonių visuomenėj. Bet:

“Vieno greitai ilst ranka,
 “Vieno išmintis menka,
 “Kaip du stos,—
 “Visados
 “Kas reikia supras:
 “Jieškos, klaus,
 “Nepaliaus,
 “Ir tiesą atras.

Aišku visiems, kaip begalo yra svarbu buti nariu tokios šeimynos—organizacijos, kaip “Lietuvos Vyčių”. Bereikalingi butų mano išvedžiojimai bei nurodinėjimai, ką nuveikia L. V., nes Vyčių darbai aiškiau kalba, negu žodžiai. Belieka prisiziūrėti ir pasiklausyti... O geresniam persitikrinimui geriausia palikti nariu ir imties už darbo, kad išvysčius Dievo duotus talentus.

Nevienas čia, nusiskundžia neturtingumu. Bereikalo!.. Juk Napoleonas neturėjo didelių turtų, nes kartą vaikščiodamas po kambarį, dar aficeriu budamas, šnekėjo: “Busiu Francijos maršalas, o kad aš neturtingas—spiaut į tai”. Nepoilgam Napoleono garbė pasklydo po visą pasaulį. Arba vėl paimekim pavyzdin Suvienytų Valstijų buvusį prezidentą—Linkolną, kuris iš mažens vos tegalėjo paskaityti raštą. Sunaudodamas laiką tikslingai, pradėjo laipsniškai kilti augštin. Turėdamas 20 metų amžiaus dirbo įvairius darbus: prie krautuvės, prie maluno, tašė medžius ir t. t. Eidamas 25 metus, liko advokatu mažame miestelyj. Budamas 30 m. buvo jisai žmonių atstovu; 40 metų—Washingtono Kongreso nariu; 50 metų—Suv. Valstijų prezi-

dentų; 56 m. liko nušautas piktadarių. Jo garbingas vardas iš istorijos lapų neišdils niekados. Tokiu galingu vyru liko per savo pasišventimą su trijų knygų pagelba: “Šventasis Raštas”, “Washingtono gyvenimas” ir “Komentorius Anglijos įstatymų”.

Saliamonas, užklaustas Viešpaties “ko nori, kad tau duočiau”, neprasė nei turtų nei garbės, tik prasė išminties, tečiaus Dievas draug su išminčia davė jam turtų ir garbės. Tad ir jaunimui reikia “teirautis išminties, nes ji skaistesnė už auksą ir ieškoti protin-gumo, nes jis brangesnis už sidabrą”. Nei auksas nei sidabras neblizga, jeigu jis nėra apvalytas nuo rudos. Kaip tie mineralai valosi ugnimi pagelba įrankių, taip ir žmogaus protas apvalo ir tampa skaisčiu per pasišventimą ir mokslą tikėjimu ir dora. Ir ieškokime jo ne tamsiose pakampėse, ne aludėse, ne šokių salėse bei prie “pool tables”, bet savuose ramiuose kambariuose po knygas ir mokyklose bei vakariniuose kurčiuose. Nelengvas, tiesa, tai darbas, bet mūsų priedermė to reikalauja, kad padidinus savo nuovokos plotus! Pastarasis šimtmetis kvėpuoia Kristaus laikų dvasia ir reikia budėti, kad neprisėjus vėl tikintiesiems lįsti į kaktakomabas garbinti savo Sutvertoją. Bažnyčios priešai to laukia. Bet mums nereikia nusiminti. Konstantinas, padrasintas kryžiaus ženkle ir žodžiais: “tame ženkle pergalėsi”, sutruškino galingiausią Manksincijaus armiją. Nebaisus ir mums yra priešai, kada prisimename, kad mums rodo kelią tas ženklas, prieš kurį lenkia galvą visas pasaulis, kada išgirstame padrasinimus “stok į kovą, o tame ženkle pergalėsi”.

Tad, brangus jaunime, supratę priežastis, del kurių visi privalome likti Vyčiais ir norėdami likti pergalėto-jais, nieko nelaukdami stokime visi į L. V. pulkus! Juk:

“Gražu už Tėvynę pavargti, kentėti!
 “Palaimintas darbas jaunos Lie-
 [tuvos!

“Laimingas, kurs pradedant aušrai
[tekėti,
“Su broliais į darbą kaip milžinas
[stos!

“Tu, Vytaute, didis vadove tėvynės!
Tu skardas didžios praeities!
Tu Lietuvai garsų vainiką nupynęs!
Buk pranašu ryto aušros!
Tarp amžių prašnek!
Mums krutinę uždegk
Darbais milžinų—pranokėjų!
Tarp skausmų—vargų
T’aina žingsniais tėvų
Augintiniai tavo idėjų!”

Pr. M. J-ras.

KODEL PALIKAU VYČIU?

Žinau, kad ne man laimėti paskirtą dovaną. Yra daug už mane gėriau mokančių išdėti mintis, puikiau išsireikšti. Aš-gi rašau, kad pasakyti ką jaučiu užsiminus, kodėl likau Vyčiu.

Vyčiu likau tada, kaip-tik perskaičiau organizacijos įstatus, kurie davė suprasti jos tikslus. Tie tikslai yra augšti ir svarbūs: gyventi Dievui ir Tėvynei. Todel-tad ir palikau Vyčiu, kad myliu savo Tėvynę Lietuvą ir savo artimą, kaip ir save patį. Vyčiu nelikau vien sau, bet delei labo visos tautos—gerovei visų brolių ir seserų lietuvių, kad sergėti mūsų kalbą, papročius ir budą nuo nykimo ir žlugimo.

Vyčiuose pamačiau pagelbą mūsų išėivijos jaunimui, delto, kad jie yra palaikytojai, dabotojai ir mokintojai lietuvių kalbos ir rašto šioje šalyje gyvenančio jaunimo tarpe. Paduosiu čia pavyzdį. Pirm užsimezgimo Lietuvos Vyčių organizacijos čia augantis lietuvių jaunimas nemokėjo žmoniškai susikalbėti su tėvais ir lietuviais, del to, kad pirmieji nemokėjo savo gimtos kalbos, o pastarieji anglų. Tas jaunimas neturėjo progos išmokti prigimtos kalbos ir padoraus pasielgimo, nes viskas buvo rengiama tik svetimtaučių ir ne mūsų dvasioje. Pas mus nebuvo tau-

tinę dvasią, nei šiaip tautinį upą keliančių vakarų bei šiaip promogų. Visai ne taip tada buta, kaip dabar yra įvairių-įvairiausių Vyčių įrengiamų pramogų—keliančių tautos dvasią ir linksminančių.

Tadgi, pirma, kuomet pas mus nieko gero nebuvo daroma, mūsų jaunimas lankėsi pas svetimtaučius. Ten jis iš jų mokėsi gero ir blogo, ten jis užmiršo savo kalbą, nes jos ten nevertodavo, jos ten negirdėta, o jei kas ir girdėta, tai vien ją paniekinanti žodžiai.

Gi dabar jau kitaip virto. Dabar jau nereikia lankytis pas svetimtaučius, nes ir pas mus viso-ko parengiama, o kai-ko dar daug daugiau mokinančio, daugiau patenkinančio skonį ir sielą. Dabar jau ir mūsų jaunimas nesigraibsto svetimų žibukų, svetimos kalbos ir inpročių. Jau šiandien jis drąsiai ir gražiai kalba tėvų kalba, nebent taip nedaro ir nemoka tik tie, kurie nepriguli prie Vyčių ir nuo jų šalinasi. Tokie tai negali vadinties nei Lietuvos sunais.

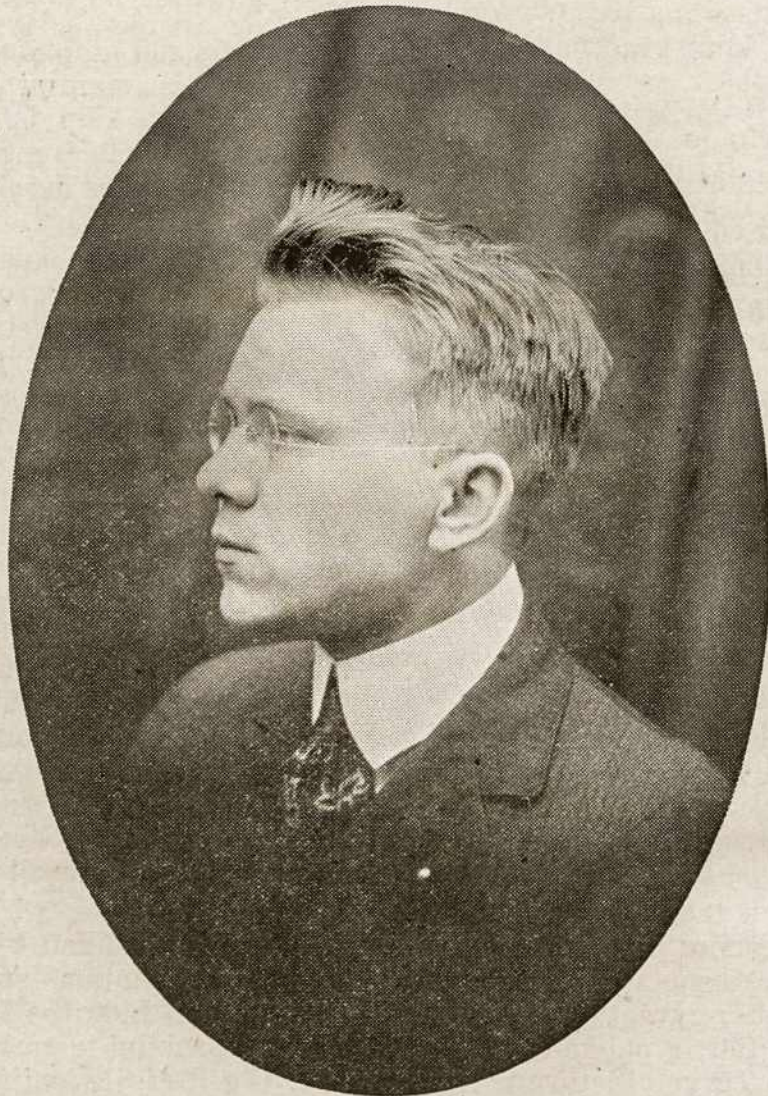
Todel ir palikau Vytis, kuomi esu ir busiu, nes matau, suprantu, žinau ir tikiu, kad Lietuvos Vyčių organizacija yra prakilni ir garbinga organizacija. Ji gelbsti, ji vienija ir prie darbo veda išėivijos jaunimą. Tad lai ji gyvuoja ir tegul ją remia kiekvienas geras lietuvis, kurio dar nenuvėso širdis nuo ją užgaunančių piktų gyvenimo bangų!

O mūsų, jau priaugusių Vyčių, rupesniu turi buti dėti visas pastangas, kad koplčiau ją—organizaciją—išplėtus ir pritraukti kodaugiau jaunimo.

Jonas Navickas.

KODEL ESU VYTIS?

Kaip tik išgirdau apie Vyčių organizaciją, nekantriai laukiau tos progos, kada atskris ta mintis į Baltimore, kad ir vietinis jaunimas galėtų rīstis prie

J. J. ROMANAS,

Harvord'o universitatēs (Boston'e) biznio kurso studentas, žinomas kalbėtojas. Buvęs Suv. Valstijų karuomenėje leitenantu.

Vyčių. Pirmas stojau į kuopos narius, dėl to, kad permačiau svarbą.

Vienybėje—galybė, ypatingai jaunimo. Ko-gi jaunimas negali nuveikti? Tik duokime jam naudingo darbo. Jaunimas tai judanti gyva minia, kuri be vienybės nyksta pasaulio bangoje, nenešdama jokios naudos, greičiau nukreipia savo veiklumą į blogą. Vyčių organizacija kaip tik tinkamiausias kelias, kur ta plačioji galinga mi-

nia turi eiti, nes tai parodo Vyčių konstitucija ir metiniai Seimai.

Kuomi būtų lietuvaitės darželis be gėlių, ukininko sodas be vaisingų medelių ir be čiulbančių paukštelių, tuomi ir mūsų tauta būtų be Vyčių. Jaunimas, susitelkęs prie Vyčių organizacijos, jie liepia laikytis tikybės doros; jie tautos.

Pats didis Vyčių idealas, tauta ir Tėvynė. Jaunimas myli savo kalbą ir su pasididžiavimu lietuviškai šneka

ir neturi ribų ją apibranginti. Jis didžiuojasi, kad moka tokią turiningą kalbą.

Reiškia, Vyčių idealai suima savin augščiausius ir gražiausius dalykus. Jie liepia laikytis tikybės, rodos; jie moko mus mylėti tautą, tėvų žemę, vaduoti ją iš vergijos pančių. Vyčiai savo dvasia, veikimu ir darbais budina išėiviją, drąsina Lietuvą išlikt gyva ir tui-

sva. Nes atbudęs, susipratęs jaunimas, tai ženklas tautos gyvybės ir laisvės.

Užtai aš ir likau Vyčiu.

J. Karalius.

P. S. Rašau ši raštelį ne delto, kad gauti kokią dovaną, bet kad savo mintis trumpai pasakyti. Yra daugiau kas pasakyti, bet palieku sugebesniems.

J. K.

“Vyčio” Spaustuvės Stovis.

Visoki reikalai prašė ir prašo iš mus aukų. Tėvynės reikalai jų, ypač pastaraisiais laikais, labai reikalingi. Jiems davėme ir duosime, kiek ištesėsime.

“Vyčio” spaustuvė, tai Vyčių organizacijos nuosavus reikalas. Ji labai reikalinga organizacijai, nekalbant apie jos svarbą katalikų visuomenei ir tautai. Be jos Vyčiai negali turėti tinkamo organo. Organas organizacijai taip reikalingas, kaip laivui kapitonas, kaip žmogui širdis, kuri judina, varo, traukia kraują į visas kuno dalis. Organas išreiškia organizacijos idėjas, nušviečia jos veikimą; apsako, ką daro, kokius sumanymus kelia, kokius darbus nuveikia viena, ar kita kuopa. Tuomi padeda vienai kuopai sužinoti kitos sumanymus, darbus ir kaip juos nuveikti. Jei kuri kuopa nuilsta, netenka gerų norų ir energijos, kitų kuopų darbai, pavyzdys paskatina prie darbo.

Ligšiol Vyčiai su organu labai skurdo. Jo išleidimas prigulėjo nuo sąžiniškumo ir malonės kitų. Ne visuomet biznyje sąžinės ir pasigailėjimų yra. “Vyčio” 4000 prenumeratorių laikraštį reikėjo išleisti laiku, kad nedarius skriaudos ir netampius jų (skaitytojų) laukimo, o išleisti nebuvo galima. Ir pati redakcija nežinodavo, kada gaus laikraštį iš spaudos. Toks tai buvo organo padėjimas be nuosavos spaustuvės.

Vyčiams apeina ne vien organas. Rūpi gaminti jaunimui veikalų, naudingos gražios literatūros. Gabių plunksnų nestinga. Jų vis daugiau atsiranda. Gi kai kurie organe tilpę veikalai senai vertėjo atspaudinti, kad galima būtų juos skleisti.

Vyčiai suprato spaustuvės reikalą ir ji dabar remia. Iš žemiau patilpusių pranešimų tą kiekvienas gerai pamatysime. Čia skelbiama tik sausos aukos, be tų įspudžių, kurie eina draug su aukų rinkimu. Tuos įspudžius išdėsiu atskiruose rašiniuose parankesniu laiku.

Be to, čia garsinama aukos surinktos tik pažymėtu laiku. Daug kuopų jau surinko daugiau.

MARŠRUTO KELIU RINKIMAS ĖJO TAIP:

1. L. Vyčių Chicagos Apskričio susirinkime sausio 19 d. aukojo:

M. Zujus—\$50.00;

Po 10.00: R. Andreliunas, P. Sriubas, A. Krenčius;

Po 5.00: P. A. Mureika, karininkas Karečka, J. Vilimas, S. Daunoras, K. Tvarkunas;

Po 2.00: V. Kazakevičia, V. Rusilas,

Po 1.00: S. Mikša, A. Stulga, A. F. Stankus, J. Puodžiunas, A. Spranaitė;

Viso aukų\$114.00

Ig. Sakalauskas pasižadėjo \$5.00

Viso aukų ir pažadų\$119.00

2. L. Vyčių 13-je kp. (Town of Lake, Chicago-je) sausio 22 d.

Kun. Pakalnis (kp. dv. vadovas) aukojo \$5.00, pasižadėjo \$45.00;

Kuopa spaustuvės reikalams sudarė apie \$192.00 Centrui dar nepridavė.

Yra specialė komisija spaustuvės reikalams darbuotis.

*

3. L. V. 36 kp. Brighton Park'e, Chicagoje, sausio 23 d.

Aukojo:

A. Volkaitė\$3.00

T. Volkas\$2.55

Po \$2.00: R. Andreliūnas (L. Vyčių Ch. Apskr. susir. jis davė \$10.00; viso tam tikslui \$12.00), A. Jokubaitis;

Po 1.00: L. Danušitė, E. Ivinskaitė, A. Volkaitė, J. Šarka, P. Kvietkus, P. Metrikis, K. Kilkius, A. Banys, P. Stonis;

Vytė Kutkaitė—30c; B. Stankaitė—20c; J. Jovaišaitė ir J. Rimkaitė po 10c.

Viso aukų\$19.30

Pasižadėjo:

K. Zaromskis\$10.00

Po \$1.00: S. Jonikienė, Z. Sakalauskienė, A. Aušriūtė;

Viso pažadų\$14.00

Aukų ir pažadų\$33.30

Pastaba: Sudaryta specialė "Vyčio" spaustuvės kuopos komisija.

*

4. Sausio 27 L. Vyčių 8-ta kp. (Roseland, Ill.) aukojo:

Po \$6.00: J. Puodžiūnas ir S. Piktūžis;

K. Račkauskas\$3.00

Po \$2.00: Al. Stankus, A. Jakutis, J. Makaras;

Po \$1.00: A. Bobeliūtė, J. M. ockus, P. Nikolaitis, J. Pivoriūnas, A. Likša, V. Petinskaitė, O. Janušauskaitė, J. Subata, P. Pavilionis;

Viso aukų\$30.00

Kun. kleb. P. Lapelis pažadėjo \$100.00 auką, kurią išmokės dalimis.

Pastaba: 8-ta kp. pažadėjo energingai darbuotis ir ateityje. Turi 3-jų asmenų komisiją.

*

5. L. Vyčių 16-ta kp. Chicago sausio 29 d.

Aukojo:

B. Janušauskas\$5.00

V. Petrauskas\$1.55

Po \$1.00: M. Bujauskaitė, E. Jovaišaitė, M.

Stambriūtė, J. Adomaitis, J. Zakas, J. Fabijonas, St.

J. Petkus, N. Kulis, E. Stulgaitienė, K. Mickeliūnas, V. Balanda, J. Andrišūnas, F. Juškevičia, P. Krikščiūnas, V. Bagdonas; V. Rusilas (L. Vyčių Ch. Apskričio susir. sausio 19 d. davė \$2.00); S. M.—20c.

Viso aukų\$22.70

Pasižadėjo:

J. Baubkus\$5.00

J. Mikšis\$2.00

Po \$1.00: J. Kaltauskas, M. Steponavičius;

Viso pažadų\$9.00

Viso aukų ir pažadų31.70

Iš izdo kuopa turi paskyrus30.00

Pastaba: Sudaryta trijų asmenų komisija "Vyčio" spaustuvės reikalams aukas rinkti: Vytė Šlakiūtė, J. Baubkus, karininkas V. Balanda. Teko girdėti, kad minėta komisija uoliai darbuojasi; kad ji vienu tik vakaru, vasario 2-ą dieną "Kanklių" choro (šv. Jurgio par.) parengtame koncerte surinko "V." spaustuvei apie \$40.00. Daug darbuojasi ir puikiai sekasi Vytei Šlakiutei.

*

6. L. Vyčių 4-ta kp. Dievo Apveizdos par., Chicagoje, sausio 30 d.

Aukojo:

Po \$10.00: S. Šimulis, A. Rugis;

Po \$5.00: B. Abromaitė, A. Benaitė, A. Strazdas, J. Grišius;

Po \$1.00: V. Stankus, J. Lingvis, A. Sasnauskaitė,

Viso surinkta\$43.00

Pasižadėjo:

J. Baubkus (Liberty Bond)\$50.00

O. Krukoniūtė\$5.00

Po \$2.00: P. Briedienė, F. Freitkaitė, J. Janiškaitė;

Po \$1.00: V. Vasiliunaitė, S. Mankaitė, F. Zakatė;

Viso pažadų\$64.00

Aukų iš pažadų\$107.00

Pastaba: Specialėn "Vyčio" spaustuvės komisijon išrinkta šie nariai: S. Šimulis, O. Kriukonaitė, V. Vasiliunaitė.

*

Sausio 31 d. asmeniškai pridavė:

K. Zaromskis (pažadėjęs sausio 23 d.) ..\$10.00

O. Kavaliunaitė1.00

Viso\$11.00

Pastaba: Abu yra 36-tos kp. (Brighton Park, Chicagoje) nariai.

7. Vasario 5 d. L. Vyčių 25-ta kp. nariai Cleveland, Ohio.

Aukojo:

A. Kunigiškis\$6.00

Po \$5.00: A. Ribinskas, A. Kanoverskas, A. Benevičius, J. P. Kvederavičius;

Po \$2.00: J. Januška, V. Runta, M. Ardzijauskas, M. Šimonis;

Po \$1.00: P. Sedeckis, A. Kulbickis, J. Kuzas, F. Gaižutis, O. Mikaličienė, A. Jasėnas, P. Brazaitis, J. Žiaunys, C. Jokubauskas, J. Žitkus, G. Vidugiraitė, A. Žaleduonis, O. Bekinaitė, Z. Kraskauskaitė, L. Matulaičiūtė, K. Žilinskas, A. Kuzas, J. Vilimas;

Po 50c.: E. Žitkevičiūtė, J. Žaleduonis, E. Paulikiūtė;

Viso aukų\$53.50

Iš izdo kuopa paskyrė\$50.00

Viso aukų\$103.50

Pastaba: L. V. 25-ta kp. "Vyčio" spaustuvei skiriasi kvotą (duoklę) 400-500 dol. Iš izdo paskirta \$100.00, 50 dol. jau priduta, kitą penkdesimtinę priduos po įrengto koncerto.

Specialėn vietinės kuopos "Vyčio" spaustuvės komisijon inėjo: Vytė O. Matulaičiūtė, M. Šimonis, A. Žaleduonis.

Vasario 7 d. asmeniškai pridavė R. Žitkus \$5.00.

Po \$1.25: O. Žitkiūtė, M. Žitkutis, V. Žitkutis, A. Žitkiūtė. (Vyriausias Žitkučių turi apie 11 metų amžiaus, jauniausias, rodos, 5-kių metų. Aukas paėmė iš taupomų pinigų bankoje. Aukojo delto, kad "Vytyje", kada bus nuosava spaustuvė, būtų įvesta mažųjų skyrius. Toks skyrius žadėta įvesti ir jis bus įvestas.)

J. Šeštokas\$5.00

Pastaba: Visi pastarieji aukotojai yra 25-tos kp. nariai.

*

8. Vasario 16 d. L. V. 19-ta kp., Baltimore, Md.

(Kuopos įrengtame šeimyniškame vakarėlyje aukojos):

Kun. J. Lietuvninkas\$50.00

Kun. K. Lasinskas\$25.00

Po \$5.00: St. Lietuvninkas, J. Kiršis;

Po \$1.00: K. K. Žvinklis, K. Dubinskas, J. Stočkus, P. Stulas, K. Luckus, V. Pilinkevičius, K. Giedra, V. Strazdauskas, D. Venclovas, A. Benešius, M. Šniečkiūtė, J. Vaitkevičia, J. Kairis, J. Vasiliauskas, M. Čižauskas, V. Grajauskas, V. Radvilas, A. Bučnis, J. Lazauzkas, J. Šimaitis, V. Matukaičiūtė, P. Mackevičius, J. Tauraza, T. Černauskas, A. Žukaus-

kas, St. Stalioniukė, A. Šataitis, A. Strazdauskas, A. Sayler (anglas-svetimtautis);

Po 50c.: M. Abramaičiūtė, J. Petkus, A. Jančius, J. Brutch (anglas-svetimtautis);

Po 25c.: M. Grajauskas, P. Vaznonis, B. Benešius, E. Martus;

Viso\$118.00

Pastaba: "Vyčio" spaustuvei vietinė komisija yra.

*

9. Vasario 20 d. L. Vyčių 41-mos kp. nariai, Brooklyn, N. Y.

Aukojo:

V. Abraičiūtė\$3.00

Po \$2.00: A. Šniečkus, J. Tumasonis, P. Bajorinas, K. Paulonis;

Po \$1.00: O. Okiūtė, M. Supeniūtė, P. Montvila, S. Plaktonis, J. Venis, M. Razanauskas, J. Stepnaitis;

Viso\$18.00

Pastaba: Komisija "Vyčio" spaut. darbuotis yra.

*

10. Vasario 24-tą d. L. V. 44-ta kp., Brooklyn, N. Y.

Aukojo:

J. Lukoševičius\$1.25

Po \$1.00: Pr. Vaičiūnas, J. Paltarokas, Ag. Dailidžiūtė, M. Teiberiūtė, St. Danaitis, A. Lukoševičius, V. Bendoraitis;

K. Pusnikas50c.

Po 15c.: O. Teiberiukė, M. Pranaičiūtė, J. Čep-luks, P. Vaičiūnas, M. Vaičiūnas;

Viso\$10.00

Pastaba: Komisija sudaryta.

*

11. Vasario 25 d. L. V. 49-ta kp., Brooklyn, N. Y.

Aukojo:

Po \$1.00: A. Alyčiūtė, A. Alyčiūtė; J. Anumavičius, A. Aleksandravičius, K. Strumskis, B. Blažys, L. Žiukas, P. Šemeta, J. Sabaliauskas;

A. Ambrazaitis50c.

Viso\$10.00

Pastaba: Komisija sudaryta.

*

12. Kovo 2-ą dieną asmeniškai aukojos:

p. J. A. ir A. Drabišiai\$5.00

(Drabišiai yra 44-tos kp., Brooklyn, N. Y. nariai.

(Bus daugiau).

MATAS ZUJUS,

"Vyčio" red.

A. BENEVIČIUS, rėmėjas katalikiškų užmanymų. L. Vyčių 25-tos kp., Cleveland, Ohio narys.
J. E. KAROSAS, žinomas lietuvių veikėjas, "Darbininko" redaktorius, buvęs Suv. Valstijų kareiviu.

IS CENTRO RAŠTINES.

Čia Visi Skaitykite.

Šiame numeryje Vyčių karininkų suraše skaičius siekia iki 230. Tai dar ne visi. Tie du šimtai trysdešimtys (230) tai yra mūsų organizacijos nariai. Jie buvo veiklūs, darbavosi kartu su mumis, bet likimas juos privertė apleisti mus ir eiti aukauti jaunas pajėgas ir gyvastis už pasaulio demokratiją, už laisvę žmonių; už paliuosavimą iš po vergijos jungo silpnėsnes tautas!...

Jie savo darbą atliko. Grįšta namo, neš jųjų didvyriškumas privertė priešą nusilenkti. Mes jų laukiame. Sutinkame linksmiai, meiliai sveikiname... Ne visus galėsime broliška ranka pasveikinti ir užkvieti į lauktuvėms parengtą pokylį. "Vytyje," karininkų suraše patėmijome, kad iš kai-kurių kuopų buvo pažymėta, jog karės lauke žuvo. Jie žuvo, mes jų privalome neužmiršti. Idant pasilikytų mūsų bei mūsų

tautai atminimui, tai turime apie visus šį-tą aprašyti. Pastatykime jiems paminklą.

Žuvusių suraše buvo pažymėta seškanti: Iš 7-tos kuopos Kazys Savickas; iš 12-tos kuopos Juozas Aukštakalnis; iš 20-tos Julius Bugaila; iš 31 Mykolas Genčiauskas; iš 32 Petras Žmuidinas ir iš 79-tos J. Vaitekunas. Tai nuoširdžiai meldžiu jų giminių bei draugų, kurie juos pažino prisiūsti jų pavelsus ir apie juos paaikškinimą patalpinsime "Vytyje."

1. Kur gimė? Jei Lietuvoje—pažymėkite vietą taip-gi ir metus.
2. Kuomet į Ameriką atkeliavo?
3. Kada prie Lietuvos Vyčių prisirašė? Ar buvo Vyčių kuopos valdyboje?
4. Ar prigulėjo prie kitų katalikiškų idėjinių organizacijų?
5. Kuomi užsiimdavo?
6. Kada likosi pašauktas į karuomenę. Gal liuosnoris įstojo

7. Data kuomet mirė ir kur.

8. Ką savųjų paliko: tėvus, brolius, seseris? Ar vedęs buvo? Pažymėkite šeimyną.

Jei pastarųjų kuris neturėjo savųjų, tad meldžiu Liet. Vyčių kuopų apie savo buvusį narį pranešti ir paveikslą prisiųsti. Mes, kuriuos pirma gausime, tuos pirma iš eilės ir talpinsime. Jei bus galima, tai talpinsime į vieną "Vyčio" numerį. *Paveikslus ir aprašymus apie žuvusius kareivius Vyčius siųskite Liet. Vyčių Centro Rašt.* Taipgi meldžiu prisiųsti nevėliau *gegužio mėnesio* Gavęs anksčiau galėčiau iš laiko geriau sutvarkyti.

Iš Vyčių Kuopų Judėjimo.

Ligi Naujų Metų Liet. Vyčių kuopos buvo it apsnudę. Dabar visos pradeda išbusti, veikti, rengti vakarus ir tam panašiai. Daug kuopų pasižymi augimu naujų narių. Kiekvieną dieną gauname naujų narių aplikacijas. Šiomis dienomis daugiausia prisiuntė 48-ta kuopa, *Springfield, Ill.* Apie ją mažai girdėjome, manėme, kad mažai ką veikia. Bet kuomet prisiuntė naujų narių aplikacijas, kurių buvo trylika prisirašę viename susirinkime, tai mus labai pradžiugino! Už tai bravo springfieldiečiai! Lai auga, bujoja 48-ta Vyčių kuopa!

Naujos Vyčių Kuopos.

Gerb. Kun. M. Cybulskis iš Dayton, Ohio pranešė, kad gruodžio mėnesyje suorganizavo Vyčių kuopą. Turi 29 narius. Valdyba yra sekančiai: dvasiškas vadovas Kun. M. Cybulskis, pirm. S. Grinčevičius, nutarimų rašt. M. Grinikė, fin. rašt. A. Žilinskaitė, išd. J. Ambrozaitis.

Vytis S. Gadeikis iš Kenosha, Wisc. pranešė, kad ten atgijo Vyčių kuopa. Jau narių turi virš pusės šimto. Valdyba yra sekanti: dvasiškas vadovas kun. A. Balinskis, pirm. S. Gadeikis, vice-pirm. K. Mikėnas, nutarimų rašt. Ona Šimuliutė, finansų rašt. D. Vaičiu-

naitė, išd. P. Dirsė. Gerb. J. Blažys iš *East St. Louis, Ill.* pranešė, kad ir ten Vyčių kuopa suorganizuota. Narių turi virš penkiasdešimtis. Gerb. Vytė Justina Karpavičiukė iš Westville, Ill. pranešė, kad ten vėl Vyčių kuopa atgijo. Turi naujų narių apie dvidešimt.

Naujoms kuopoms tuoj išsiųsime čarterius. Taip-gi linkime joms geriausių pasisėkimų.

Dar Apie Mokestį.

Kiekvienas narys privalo *mokėti šalip* 15 centų į mėnesį 20 centų į metus į lėšų fondą. Nario pilna mokestis už metus, \$2.00. Reikia mokėti iškalno už metus arba už pusę metų. Kuopos neprisiųsdamos Centro lėšų pasilieka skolingos ir jos turės užmokėti. Meldžiame visų kuopų atsilyginti.

V. Rukštalis,

Liet. Vyčių Centro Rašt.

MUSŲ KARININKAI.

(Tasą iš 15-15-1 (56-57-58) numerių).

Iš 28-tos kuopos, Spring Valley, Ill.

1 (218) Adolfas Mondeika.

Iš 31-mos kuopos, Binghamton, N. Y.

1 (219) Mykolas Ginčauskas karės lauke žuvo), 2 (220) D. Puplauskis, 3 (231) J. Baltušinskas.

Iš 86-tos kuopos, Du Bois, Pa.

1 (222) Jurgis Šiupienis, 2 (223) Juozas Novickas, 3 (224) Andrius Steponavičius, 4 (225) Juozas Kvederavičia.

Iš 88-tos kuopos, Donora, Pa.

1 (226) Ant. Kudžius, 2 (227) Pranas Sadauskas, 3 (228) Antanas Kupčinskas, 4 (229) Juozas Kulikauskas, 5 (230) Jurgis Gedvilas.

(Dar bus daugiau).

KLAUDŲ ATITAIŠYMAS.

"Vyčio" numeryje 1 (58) karininkų suraše 4-tos kuopos, Chicago, Ill. įvyko klaida. Buvo paskelbta, kad Julius Gimuliauskas ir Viktoras Urbonas tarnauja S. V. karuomenėje, turėjo buti: **Antanas Egirdas** ir **Antanas Streckis**. Viso iš Liet. Vyčių 4-tos kuopos 13.

"Vyčio" numeryje 1 (58) atskaitoje, Centro Rašt. buvo pažymėta panelės J. Tamašauskaitės au-

ka 6-tam Seimui \$5.58. Turėjo būti "Vyčiui" auka ir tik \$5.00. Tie 58 centai t. y. likusi auka nuo 6-tojo Seimo. Toliaus buvo pažymėta 48-tos kuopos, kad prisiūsta \$7.80 per panelę C. Casper. Turėjo būti per poniją Cath. Cooper. Poni C. Cooper yra minėtos kp. raštininkė.

VINCAS RUKŠTALIS,

Liet. Vyčių Centro Rašt.

PROTOKOLAS.

Dvyliktojo Lietuvos Vyčių New Yorko ir New Jerseys Valstijų Apskričio Susivažiavimo.

Lietuvos Vyčių New Yorko ir New Jerseys Valstijų Apskričio susivažiavimas, dvyliktas iš eilės, įvyko nedėlioje, 23 d. sausio, 1919 m., Paterson, N. J. Susirinkimą atidarė pirmininkas p. A. K. Masandukas, 2:30 valandą po pietų su malda.

Sekanti dalyvavo:

APSKRIČIO VALDYBA:

A. K. Masandukas, pirmininkas,
C. E. Paulonis, Vice-pirmininkas.

DELEGATAI IŠ KUOPŲ:

29-tos Kuopos, Newark: J. Brazauskas, B. Vaškevičiūtė, J. Gvazdaitis, M. Steponavičiūtė, N. Stankiūtė;

41-mos Kuopos, Brooklyne: P. Bajorinas, J. Steponaitis, J. K. Miliuskas;

49-tos Kuopos, Brooklyne: Alicija Alyčiūtė, A. Irena Alyčiūtė, J. Sabaliauskas, A. Ambrozaitis;

52-ros Kuopos, Elizabete: M. Stapinskis, A. Raugoliūtė;

61-mos Kuopos, Patersone: J. Spranaitis, E. Baubliūtė, M. Gribaitė, M. Aimičiūtė, M. Baziūtė, V. Gudas, O. Stumbrainė, B. Gedgaudaitė, A. Alubickas, P. Venskaitė;

90-tos Kuopos, Harrison: M. Bubenitė, K. Nakrošius, V. Šereika, C. Bubėnas, V. Simeliūnas;

91-mos Kuopos, Bloomfield: J. V. Abromavičius.

Raštininkas J. V. Abromavičius perskaitė pereito susivažiavimo protokolą, kuris visų priimta.

Atsilankė sekanti svečiai, kuriems duota sprenžiamas balsas:

M. Zujus, "Vyčio" redaktorius iš Chicago; Šivis, iš New York City; J. Kulikaitis ir J. Zilius iš Patersono.

Metiniai raportai.

Pirmininkas A. K. Masandukas ir vice-pirmininkas C. E. Paulonis raportavo iš savo darbų ir nuoširdžiai dėkojo Apskričio nariams, kurie irgi prisidėjo ir palengvino valdybai.

Iždininkės Vytės V. Abraičiūtės, kuri neatsilankė į susivažiavimą, raportas buvo pridtuotas Valdybai, perskaitytas ir priimtas.

Ineigos ir išeigos per 1918-1919 m.

Balansas nuo 1917 m.	\$2.25
Už vaidinimą "Valkatos", kuris buvo Newark, gruodžio 22, 1917 m.	11.50
Apskričio lėšų padengimui sumokėjo šios kuopos:	
41-ma kuopa, Brooklyn, N. Y.	13.00
29-ta kuopa, Newark, N. J.	15.00
49-ta kuopa, C. Brooklyn, N. Y.	6.52
44-ta kuopa, Brooklyn, N. Y.	11.00
41-ma kuopa, paskyrė 5% nuo vakarų rengimo per 1918-19	5.00
Viso ineigų	\$64.27

IŠEIGOS.

M. Milukui atmokėta už padėtas seimo lėšas	\$24.52
Kvietkui už lėšas lošiant "Valkata"	\$8.00
Mokytojui, kuris mokino "Sylvijos" lošimo Vyčių seimui	15.00
Viso išlaidų	\$47.52
Pasilieka kasoje	\$19.75
(Berods \$16.75? V. Abr).	

Apskritys dar liko skolingas šiems asmenims:

A. Šniečkui už kelionę į Newarką ir už d. abuzius "Valk." veikalui	\$14.32
A. K. Masandukui už svetainę, kuri buvo paimta "Valkatos" veik.	\$10.00
Lukoševičiui už siemo lėšas	\$6.00
Viso	\$30.32

Raportas organizatorių: V. Sereikos ir P. Venskaitės, kurie darbavosi, kiek tik buvo galima, priimta.

APSKRIČIO NUTARIMAL.

Choro klausimas.

L. Vyčių New York ir New Jerseys Apskritys nutarė organizuoti Apskričio Chorą.

Organizatoriais išrinko: J. Brazauską, J. Spranaitį, J. Steponaitį.

2. Nutarta ruošti prie L. Vyčių 6-tojo Seimo paskirtos dienos 24 d. balandžio.

3. Apskritys inešė pageidavimą, kad kiekviena kuopa nušviestų "Vytyje" kuopos gyvavimą.

"Vyčio" Spaustuvės reikale: M. Zujus, "Vyčio" redaktorius, paaiškino apie progiesą, padaryta viršminėtam reikale, ir ragino, kad kiekviena kuopa paskirtų dalį pelno nuo parengtų vakarėlių, ir t. t. del "Vyčio" nuosavos spaustuvės. Taipgi Vyty Zujus atsakė į įvairius klausimus kas link organo ir Centro reikalų.

Vienas klausimas buvo tokis: Kodėl ir iš kurios priežasties "Vyty" taip nereguliškai yra siunčiamas. M. Zujus atsakė taip: visos spaustuvės turi labai daug darbų ir tik tada atlieka "Vyčio" darbą, kaip gauna progos, tai kaip-kada užima 2, 3, o kai-kada į 4-rias savaites.

6. Lietuvių karuomenės klausime nutarta, kad kiekviena kuopa organizuotų militarius ratelius.

7. Apskričio Valdyba apsiėmė sužinoti faktus kas link atsitikimo Detroit, Mich. iš kur visa Vyčių organizacija išvadinta anarkistais.

8. Kas link Pol. Seimo šaukimo išnešta tokia rezoliucija:

"L. Vyčių N. Y. ir N. J. Apskritys Visuotino Seimo klausime pilnai atsiremia ant Am. L. Tautos Tarybos—viršiausio Am. Lietuvių Katalikų autoriteto—nuosprendžio".

9. Apreikšta pageidavimas, kad Apsk. laikytų susirinkimą kas 2 mėnesius.

Sekantį susivažiavimą nutarta laikyti Brooklyn 41-mos kuopos kolonijoje.

Išrinkta nauja valdyba:

J. K. Miliauskas, pirm., 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

P. Bajorinas, vice-pir.,

Alena Alyčiūtė, rašt., 70 North Portland Ave. Brooklyn, N. Y.

A. K. Masandukas, išdin., 197 New York Ave., Newark, N. J.

Rinkimas organizatorių palikta kitam susivažiavimui.

Susivažiavimas uždarytas su malda 6:30 val. vakare.

Pirmininkas— J. K. Miliauskas,

Raštininkas— J. V. Abromavičius.

KAS JAUNIMO VEIKIAMA.

CHICAGO, ILL.

KEISTUTIS.

Chicagos Apskričio Vyčiai 23-čią dieną kovo mėnesio vaidino istorišką veikalą—"Keistutis".

Pramoga nusisekė visais atžvilgiais. Žmonių buvo pilnas teatras, kuriame tilpsta apie 12lika šimtų. Iš visų nusisekimų geriausias buvo, kad svečiai—žiūrėtojai rado tikrą pasigėrėjimą iš statytos dramos—"Keistutis". Pasigėrėjimas žmonių reiskė, kad triušas atsiekė savo tikslo. Teatru atsiekti tikslo yra sunku, ypač tarp tų žmonių, kur nėra profesionalų aktorių. Gi Chicagos Vyčiai, kad ir neturėdami profesionalų, vis gi įstengė palypėti aukščiausiai tur buti jau netik tarp Chicagos lietuvių vaidinančių grupių, bet ir tarp visos mūsų išėivijos. Garbė jiems už jų turtingą dvasią ir uolumą prie idealo...

Lošimas. Aktoris savo rolėje turi buti tokiu, kaip tvėrėjas tvarinyje—nematomas, bet jaučiamas. Turi reikštis iš jo visame kame dailos tvėryba, kur jis nesisuktų, ką neveiktų: ar kalboje, ar judėjimuo-

se. Reikia, kad jo veide gludėtų tie vaizdai ir tų amžių, apie kuriuos jis mums pasakoja ir kad jie butų liūsi, nesustingę, iškilę iš jo dvasios. Tai atlikti tegali tik talentas, kuris moka surišti draugėn tris viršiausius dalykus: širdį, mintį ir tikslą, kurie nukelia paslapties dangtį ir prašviečia vaidentuvei kelią į dvasios pasaulį, į kurį dailininkas veda žiūrėtojus. Bet, sergėk Dieve, kad nebutų patėmima imitacijos žymės, kad aktoris nebutų užsuktas gramafonas, kad nebutų pakrikusiu, kad mintis, širdis ir tikslas neitų priešingais keliais veni kitam, bet viena rame vaga sroventų...

Kas lankosi į teatrus ir turi tikrą skonį, moka tėmyti, įžvelgti giliaus mirgančių spalvų elektros šviesos ir kitokių paviršumų, lengvai galės apčiuopti tikrumą, ir išdarytą dailės vaizdą.

Visi teatrai, kur Charlie Chaplin figuruoja, kur "stailis pusplikės laidės" ir gražiai nuskustais sorčiais veidais džentelmonai aduruoja jas pavėsiuose: maudynėse, gražiuose soduose, vasarnamiuose, kabaretuse ir amžinai nudėvėtas pariziškas romantiz-

mas, kur vieną dieną veda, o į trečią vėl ieško persiskyrimo. Ir tam panašiai eilių eilės supuvusių tragedijų bei dramų. Visa ta priešinga tikro teatro idėjai. Taip kaip "šeini katarinka" yra priešinga klasiškai muzikai.

Teatras yra dailė. Lošimas nėra pinigams dirbti mašina. Užtai tikram teatrui reikia rasti atsivadavusius tinkamus žmonės—dailės pranašus. Jei norime, kad šalip politikavimo negestų ir tikrosios kultūros aukuras, kuris stovi arti prie tautos gyvybės branduolio, tai atraskime tikrus teatro žmonės, juos globokime ir remkime.

Ši Vyčių lošta drama parodė daug jėgų, daug dvasios turtų, tunančių mūsų jaunime. Žinoma, grynai kritiškai į vaidinimą žiurint, rasime ir trukumų, bet jie lengvai atleistini. Delto, kad neturint visų ypatybių ir reikmenų, klaidos ir trukumai turėjo įsibriauti.

Lošiant tokį veikalą reikia turėti tam tikras parėdnes (kostiumus), scenerijas; supažindinti aktorius su salės akustika. Tasgi tiesiog negalima delei vieno karto ruošimo. Turi tad durstyti trukumais. Jei būtų profesionalų, galėtumei užmesti. Bet dabar, tai p. J. Balsis tą išpildė surankiodamas iš trupelių—truputėlių visą reikalingą medegą, kiek laikas ir aplinkybės leido. Svarbiausiose rolėse buvo pastatyti talentai, menkesnėse—menkesni ir taip ligi kareivių.

Branduoį lošimo sudarė keturios didžiosios rolės. Pasakyti, kuri geriausia buvo sulošta, vargu pasisektų tai padaryti. Poni O. Balsienė patraukė visų domą lošdama Aldonos, kaip jaunos mergaitės, rolę, kuri pamylusi be galo be krašto karžygi Konradą, liejo širdies-sielos lukėsį meilės žodžiuose numylėtiniam. Tas-gi slėpė nuo jos ir žmonių savo karštą meilę, iš to ir susidarė nelaiminga, skaudi sielų kankynė. Nyksta jos sveikata su nykstančiais temstančios jaunos sielos troškimais ligi paskutiniam plastelėjimui širdies. Nusiminime ir nelaimėje miršta. Jos lošimas buvo tikra poezija, pilna grožės, švelnumo. Panelė Em. Gedgaudaitė suprato pilną reikšmę vaidinamos Marės rolės, kurioje reikėjo reikšti sielą degančią pagieža iš priežasties Keistučio mirties. Vaidino su pasisekimu. Tokioje rolėse tiktai talentai tegali lošti. J. Vžimas Konrado rolę atliko puikiai. J. Balsis Keistučio rolėje atsakė rimtam, neperkalbamam Lietuvos valdono asmeniui. Visur gražus judėjimas, kalboje stiprumas, akcentas, harmonija. Tuoj matosi, kad šiame asmenyje visas perstatymo balansas laikosi, visi trukumai lyginami, glostomi, kiek kur išgalima. Iš antraeilių, trumpesnių rolių, gražiai, reikšmingai vaidino vaidila—S. Matas, kryžiuokų karžygiai, Butrimas, Birutė. Kunigai nedarė įspud-

žių, truko jiems autoriteto, išdidumo. Išrodė it koki pastumdėliai, susivėlėliai, tarsi į juos niekas ir domos nekrepė. Senovės Lietuvos ugnies garbintojų pranašai buvo dideliais viešpačiais. Čia jie tokiais nenuduota.

Toks tai buvo "Keistučio" vaidinimas.

Truputėlis.

Redakcijos prierasas: Gerbiamas Truputėlis, "Keistučio" vaidinimo kritikas, nieko neužsiminė apie publiką, ne vaidinimo dalyką. "Keistutis" buvo statomas Chicagos vidurmiesčio teatre. Vaidinimo pasižiūrėtų apsilankė ir svetimtaučių. Užtad, kaip nesmagu buvo tiems, kuriems rupi lietuvių dailė ir mūsų vardas, kada dalis mūsų publikos nemokėjo užsilaikyti, kaip rimtai ir susipratusiai publikai priguli. Ta dalis mūsų publikos net gražiausias veikalo vietas užtemdo, neduodama aktoriams iššesti veikalo dvasios gelmių, o atyždziai publikai kenkia pagauti ir atjausti praeinančius momentus. Ištikro, ne-jauku ir pikta, kada pro akis slenka tragėdin-giausi vaizdai, o čia, tai ten kiksi tik juoko tykojan-tis žiurėtojas.

Teko girdėti lenkų, buvusių minėtame vaidini-me, nuomones. Jie stebėjosi ir gyrė, kad lietuviai tu-ri taip uolų, gabų jaunimą, bet peikė ir niekino pub-liką. "To hamy—" Girdi, kur reikia liudėti, kur ašarą spaudžia, ten ji juokiasi.

Delto mums dailės atvėju du dalyku turi ru-pėti. Pirmas: kelti ir tobulinti dailės laipsnį; antras: kelti ir auklėti publikos skonį ir dailės supratimą. Beje, dailę išreškiančiomis pajėgomis jau mes gali-me gėrėtis ir džiaugties, bet dailės nesuprantančių mes dar daug turime. Kai-kada tokie nesmagumų daro kitiems ir pažemina mus svetimų akyse.

NEWARK, N. J.

Vyčiai dirba.

Galima sakyti, kad 1919 metais L. Vyčių 29-tos kuopos veikimas kitaip atsinaujino. Su šiais metais Vyčiai suprato, kad lig šiol jie gyveno tik gra-žiais manymais apie Vyčius, bet patys savo darbą pa-švėsdavo kitur, o Vyčių—jaunimo reikalai visada likdavo užmesti kitam kartui.

Dabar tą klaidą supratę pataisė ir visi šiemet pa-sižadėjo dirbti daugiausia jaunimo reikalams.

Savo pažadus pildome. Visus skyrius baigiame sutvarkyti. Choro mokytojum pakvietėme p. Joną Ba-nį iš Brooklyn, N. Y. Choras turi gerą pasisekimą. Vy-čių spēkos kasdien auga tvirtyn. Scenos skyrius vei-

WORCESTER, MASS.

JUZĖ STELMOKAITĖ,

Narė L. Vyrių 80-tos kuotos, St. Louis, Mo. Baigusi augštesnį mokslą—“Grover Cleveland High School, Commercial course”, Vyčių kuopos choristė, aktorė ir uoli veikėja.

kimą jau pradėjo. Vakarus rengiame taip: vasario 16 Vyčių beno koncertas, kovo 15 d. Vyčių vakaras Katalikų Centru, kovo 23 d. Vyčių teatras “Aukso Dievaičiai”, balandžio 13 d. (Verbų nedėlio) “Žemaičių Krikštas”, gegužės 24 d. nepaprastas balius, birželio

1. d. rengiame milžinišką koncertą; kovo 2 d. Vyčių vakarienė. Vasarai taipgi šį-tą rengiame.

Klėbonas, vargoninkas ir giedoriai Vyčių neapkenčia, bet Vyčiai yra tikri, kad jie klaidą daro taip darydami. Šiaip jau nuo Newarko visuomenės Vyčiai turi didelę užuojautą.

Vyčiai turi įsteigę moksleivių fondą ir nuo kiekvieno vakaro ar šiaip pramogos 15-tas nuošimtis pelno eina neturtingų moksleivių šelpimui.

Vytis.

L. Vyčių 26-tos kuopos gyvenimo verpete.

Pastarais laikais iš mūsų kolonijos gana daug žinių laikraščiuose matosi apie visokius veikimus įvairių įvairiausių draugijų. Bet apie L. Vyčių veikimą nieko nematyti, lyg, rodos, jų jau nėra, ar nieko neveikia. Bet tēmijant į jų gyvenimą ir veikimą, būtų galima gal daugiau aprašyti, negu apie visų draugijų veikimą.

Vasario 2 d. kp. laikė susirinkimą. Vyčiai rimtai svarstė savo reikalus ir užduotis. Tarp kitko likosi nutarta: pavesti savaitėje vieną vakarą savo namo kambarius del kareivių sugrįžusių iš karuomenės pasimankštinti, kad neužmirštų, bet toliau lavintųsi “muštros”; na, podraug bus progos ir kitiems lavinties. Taigi kas myli savo kuną pamankštinti tegul ateina kas seređa vakarais į Vyčių namą—22 Waverly str.

Čia turiu priminti, jog kp. daug pasidarbavo, nukentė visokių nesmagumų pirmininkė p-lė Ona Vasilaitė. Jinai per visas audras iškentė tvirtai laikydamosi Vyčių principų ir puikiai sugebėjo tvarkyti visus nesusipratimus. Ant metinio susirinkimo išreiškė džiaugsmą, jog jos visi smugiai, kai-kada ir ašaros, išėjo galop ant naudos, jog mūsų L. Vyčių 26 kuopa, pergyvenusi kritišką valandą, likosi pergaletoja. Savo karštais žodžiais palinkėjo išsirinkti naują valdybą ir tai valdybai laikyties visada Vyčių obalsio: “Viskas Lietuvai, Lietuva-gi Kristui”. Valdybon pateko: pirm. J. Bačis, kasin. P. Puišys. Šiedu yra tikri Vyčiai, darbštūs, padorūs jaunikaičiai. Iš jų mūsų L. Vyčių 26 kuopa daug pasitiki susilaukti gerovės.

GLUOSNIS.

DU BOIS, PA.

Vietinė L. Vyčių 86-ta kuopa per savo mėnesinį susirinkimą sausio mėnesyje išsirinko sau naują valdybą, kuri iš visų pusių išrodo veikli ir duoda viltį susilaukti gražių vaisių iš jos uolaus pasidarbavimo. Į valdybą papuolė sekantys: Pirm. Juris Šupienis, tik-ką sugrįžęs iš karuomenės.

Pirm.-pagelbininkė—p-lė K. Kažiutė.

Rašt.—Zigmas Damanskis.

Iždin.—p-lė F. Kartavičiūtė.

Užėmus savo vietą naujoji valdyba užtikrino visus susirinkusius narius, kad jiji šį metą nesnaus, bet darbuosis, kiek tik išgalės. Susirinkusieji parodė gyvumą. Pasirūžo lankyti vakarinę mokyklą ir pradėjo rengtis prie perstatymo dramatiško veikalo—“Lietuvaitė”. Visi sutingusieji, neveiklūs Vyčiai ir

A. A. ONA DUTKEVIČIUTĖ,

L. Vyčių 19-tos kp. Baltimore, Md. narė, mirusi gruodžio 9 d., 1918 m. Vėlionė gimė Baltimorėje 1901 m. Tad mirė vos sulaukus 17 metų amžiaus. Buvo darbšti narė.

Vyčiai savo narę gražiai pagerbė, papuošdami laidotuvių iškilmes.

Vytės, kurie nemato jokios naudos iš prigulėjimo prie L. V. Organizacijos, visai nepribuvo, išsibraukė. Geresnieji, veiklesni pasiliko. Iš 52 šimet liko tik 21. Visi užsimokėjo į Centrą iš kalno už šešis mėnesius. Du užsimokėjo ant visų metų. Sekantį nedėdienį, po susirinkimui, vietiniai Vyčiai padarė savo prisiegą viešai bažnyčioje po mišparų. Viskas atlikta gražiai, įspudingai. Po prisiegos visi užgiedojo Panelės Švč. giesmę— "O Švenčiausioji"— išverstą iš lotyniškos "O Sanctissima". Po tam sekė dvas. vadovo, Kun. M. J. Urbono, Vyčiams pritaikintas pamokslas, po kurio viskas užsibaigė su palaiminimu Švč. Sakramento.

Valio, L. V. 86-ta kuopa! Veikite kiek tik išgalite naudai savo tautos ir bažnyčios. Bukite tikrais L. Vyčiais visad, kad jūsų tautai ir bažnyčiai būtų tikras džiaugsmas iš jūsų naudingų, prakilnių, dorų darbų ir atsizymėjimų.

Maloniai jums užjaučiantis.

WESTVILLE, ILL.

Bravo, Westvillės Vyčiai!

Sausio 19-tą dieną, čionai atsinaujino Vyčių 85-ta kuopa. Ačių gerb. vietiniam klebonui, Kun. L. Brigmanui, kuris kuolabiausia stengėsi atgaivinti išsklidusį jaunimą.

Reikia pažymėti, kad prisirašė daug naujų narių. Valdyba išrinkta sekančiai: Jonas Ragaišis— pirm., Justina Karpavičiūtė—raštininkė, Vincentas

Daujatis—įždininkas, Agota Jurgučitė—vice-pirm. Taip-gi reikia pirminti, kad kaip anais metais čia gyvavo Vyčiai, viskas sekėsi kuopuikiauusiai, tiktai vieną nesmagumą turėjome, kad kai-kurios Vytės per daug užsimegdavo su svetimtaučiais ir ciclikėliais. Tai vietos katalikams buvo didelė gėda, kad vadinamos katalikės, o ypač Vytės, su visokiais gaivalais bendraudavo.

Kaip reikia, atėjus vasarai, beveik visos merginos išvažinėjo į didesnius miestus dirbti, o vyrai į kariuomenę, tai tokiu budu ir suiro kuopa.

Bet dabar, ačių Dievui, jau daugelis jaunuomenės grįžta atgal į Westville ir jau pradeda smarkiau veikti. Tegul mums Dievas padeda, o mes dirbsime kiek tik mes spēkų turime.

Kuopos raštininkė.

HARTFORD, CONN.

Tarpas-iš tarpo spaudoje pasirodo žinių apie vietinės kolonijos gražų veikimą, kad vietiniai lietuviai remia visus prakilnius tautos užmanymus.

Visa tai paeina daugiausia nuo gerb. kun. J. J. Amboto, mokačio rimtai vesti ir mokyti. Už tad vietiniai ir apielinkės lietuviai gerbia ir klauso jo prakilnių patarimų.

Nuo pereinų Naujų Metų susilaukėme vikaro kun. Ant. Vaškėlio (senkančiamė "Vyčio" num. bus jo paveikslas), kuris trumpu laiku jau parodė prakilnaus pasidarbavimo. Jis myli jaunimą ir jam artimas.

Kovo 3 d. parapijos svet. buvo įrengtas vakarėlis Angelų Sargų Dr-jėlės. Tai mažų bernaičių ir mergaičių dr-jėlė. Programą išpildė vien minėtos draugijėlės nariai, išmokinti ir vedami kun. A. Vaškėlio. Programe buvo mažų perstatymėlių, dainų, deklamacijų ir muzikos.

Malonų įspudį darė į žmonės. Gėrėjosi ir džiaugėsi ne vien vaikučių tėvai, bet ir šiaip žmonės, iš tokio lietuvių jaunos kartos auklėjimo.

Ten Buvęs.

DAYTON, OHIO.

L. Vyčių vietinė kuopa vasario 9 d. įrengė šeimyninį vakarą. Tautinės spalvos, muzika ir žaismės viliojo domą, traukė širdį ir kėlė upą. Švečių buvo apie 30.

Martha Green.

Red. pastaba. Žinutė rašyta anglų kalboje. Iš pavardės išrodo, kad ir autorė anglė. Rugotume sužinojė, jei kokia mūsų lietuvaitė iš Morta Griniutė į M. Green?!

CLEVELAND, OHIO.

Vasario 5 d. L. Vyčių 25-tos kp. laikytame susirinkime buvo daug indomių dalykų. Padaryta daug naudingų nutarimų, iškelta daug sumanymų. Šiame susirinkime dalyvavo M. Zujus—"Vyčio" red.

Svarbesnieji šio susirinkimo nutarimai šie: M. Zujus pakalbėjęs apie "Vyčio" spaustuvę, nutarta iš kp. izdo paaukoti \$100.00, kurių \$50.00 čia-pat perduota, o susirinkę nariai sumetė \$53.50. Viso tą susirinkimą 25 kp. "Vyčio" spaustuvei sudarė auką \$103.50. Greitoje ateityje bus išmokėta kita \$50.00 aukotų iš izdo. Taip-gi dauguma narių dar neaukavo. Galima tikėti, kad neatsilikis nei vienas Vytis nepaaukavęs. Musų kuopa, be abejonės, sudės 400 ar 500 dol. "Vyčio" spaustuvės įsteigimui. Tam darbui išrinkta komisija, kuri darbuosis.

Nutarta po Velykų įrengti vakarą su indomiu programu.

Š-nis.

HARTFORD, CONN.

Kovo 7 d. musų koloniją aplankė Vytis Matas Zujus, "Vyčio" red., Vyčių spaustuvės reikalais.

Pobažnytinėje svet. po pamaldų buvo įrengtos prakalbos. Susirinko burys publikos—Vyčių ir nevyčių. M. Zujus pirmu atvėju kalbėjo apie L. Vyčių organizaciją ir reikalingumą įsisteigti nuosavą spaustuvę.

Antru atvėju kalbėjo apie Lietuvos reikalus. To vakaro pasekmės finansiniu atžvilgiu buvo nepuikiausios. Tai iš priežasties nepatogaus vakaro ir neprisirengimo prie to. Bet moraliu žvilgsniu bus naudingos. Galima tikėtis, kad musų 6-ji kuopa nenuleis rankų, bet darbuosis tol, kol neišpildys savo pareigų.

A. J. P.

ROCHESTER, N. Y.

Vietinės L. Vyčių kp. prakalbos.

Kovo 19 d. pas mus atsilankė Vyčių organo red. M. Zujus. Sakė prakalbas.

Programą atidarė šv. Cecilijos choras, sudainuodamas Vyčių himną. Svetainė buvo beveik pilnutėlė ir visi ramiai užsilaikė. Aukų "Vyčio" spaustuvei surinkta 31.30c.

Vakaras užsidař Lietuvos himnu, kurį J. Šokelis skambino pianu, o publika dainavo.

E. Šilarožė.

AUKOS "VYČIO" SPAUSTUVĖS
ĮRENGIMUI.

(Prisiūsta per Centrą).

L. Vyčių 68 kp. Wanamie, Pa.
(per kun. J. Miliauską) \$14.67
L. Vyčių 76 kp. Hanover, Pa. (per
kun. J. Miliauską) \$29.40
L. Vyčių 3čia kp. Philadelphia,
Pa. \$73.00
L. Vyčių 23-čia kp. Philadelphia,
Pa. \$39.00
L. Vyčių 95 kp. Sioux City, Iowa
(per J. J. Zabulionį) \$10.00
A. Urbonas, L. V. 9t-os kp. narys
(Pittsburgh, Pa.) \$10.00
Po 1.00 atsiuntė: Vytis Saunoris
ir Vytis Žuklis iš Niagara Falls, N.Y.;
ir L. V. 40 kp. E. St. Louis, Mo.

(Bus daugiau)

Centro Valdyba.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

A. S. K.-S, L. V. 25-tos kp. nariui. Raštelis gražus, bet jo mintis veda ne ten, kur reikia. Tokia mintis du metu atgal gerai apsvastyta ir atmesta. Iš naujo jos nekelsime. Statyti "Vyčio" spaustuvę šerinkų bendrovės pamatais, reikėtų jos pavedimą kontrolei keliolikos arba daugiau asmenų. "Vyčio" spaustuvę pastatysime aukų keliu, tada ji turės užtikrintą ateitį ir bus kontrolėje visos organizacijos.

Antanui, Sveikiname, sveiką, pirmu mėginimu. Eilės "Jau stygos nutilo" parašytos taisyklingai formos žvilgsniu, tik piešiamame vaizde yra nesutaikomų daų. Štai kokia kontradikcija yra šiame posme.

'Nečiulba paukšteliai vyšnelių sodelyj;

Nelinskmina mane raiboji gegutė,

Matau, kaip vaitoja snieguotam kampelyj"

Nuo bado ir šalčio vargdienė matutė".

Kada čiulba paukšteliai vyšnelių sodelyj ir gegutė linksmina, tada nėra snieguotų kampelių ir varginančių šalčių.

Kit-kas tinka, dedame ir laukiame daugiau. Indomaujame, kaip Tamstai proza sektųsi rašyti.

Liudnai Vytei. Perduota Centro Raštininkui, kuris tvarko biografijas visų karininkų.

Visiems bendradarbiams, paveikslų siuntėjams ir k. Kas netapo šiame num., tilps sekančiame.

Turiny's "Vyčio" No. 2 | 59.

I. Artyn prie "Vyčio" spaustuvės. MATAS ZUJUS.	1	pusl.
II. Feljetonėlis. A. VAIČIUNAS.	2	"
III. Tautiečiai (atsišaukimas). TARYBŲ PILD. KOM.	3	"
IV. Milijonas dol.—lietuvių išėivių duoklė Liet. X.	4	"
V. J. V. Kovo auka	5	"
VI. Plaukėjai verpetuose JUSTAS ŽYDRYS.	6	"
VII. Regėjimas. PUTINAS.	11	"
VIII. Teka saulė. PUTINAS.	12	"
IX. Trys paveikslai. S. K. D.	13	"
X. Sekė raudonąją vėliavą. S. K. D.	14	"
XI. Atgimstant tėvynei. Antanas.	15	"
XII. Kodėl esu Vytis:		
1. Kodėl aš likau Vytis? PR. M. JURAS; 2. Kodėl palikau Vyčių?		
JONAS NOVICKAS; 3. Kodėl esu Vytis? J. KARALIUS.	16	"
XIII. "Vyčio" spaustuvės stovis. MATAS ZUJUS.	21	"
VX. Iš Centro Raštinės. V. Rukštalis, C. R.	24	"
XIV. Iš Centro Raštinės L. V. N. Y. ir N. J. Ap. Susiv. Apskr. Valdyba. ..	26	"
XVI. Kas jaunimo veikiama (korespondencijos):		
1. Chicago, Ill.; 2. Newark, N. J.; 3. Worcester, Mass.; 4. Du Bois.		
Pa.; 5. Westville, Ill.; 6. Hartford, Conn.; 7. Dayton, Ohio; 8. Cle-		
veland, Ohio; 9. Hartford, Conn.; 10. Rochester, N. Y.	27	"
XVII. "Vyčio" spaustuvės įrengimui aukos. Centro Valdyba.	31	"
XVIII. Redakcijos atsakai.	31	"
PAVEIKSLAI: 1. Jonas M. Navickas; 2. Lietuvos vaizdelis; 3. Nemunas		
ties Vilkija; 4. J. J. Romanas; 5. A. Benevičius ir J. E. Karosas;		
6. Juzė Stelmokaitė; 7. A. A. Ona Dutkevičiūtė.		

"VYTIS,"